

spolupráce • projekty • lidé • dotace • granty • peníze

ZPRAVODAJ

1/2015

Místní akční skupiny Posázaví

Aneta Langerová: Z řeky čerpám osobní inspiraci

Čistá řeka Sázava podesáté

Přidáte se?

Čistá řeka Sázava podesáté!

Na začátku byl „pouhý“ úklid po velké vodě. Dobrovolníci se v roce 2006 rozhodli zbavit řeku odpadků,

kteřé po sobě na březích zanechala povodeň. Ruku k dílu tehdy přiložily desítky nadšenců. A mnozí z nich vytrvali dodnes. Řečeno slovy frontových bojovníků – mají na pažbách devět zářezů. Desátý přidají letos mezi 10. a 12. dubnem, kdy se uskuteční jubilejní ročník projektu Čistá řeka Sázava.

Je k neuvěření, že rukou ochotných pomoci při tradičním jarním úklidu břehů řeky Sázavy neubývá, naopak. Přidávají se další a řeka už se čistí od pramene až do Pikovic – téměř 200 kilometrů. Organizují to ruku v ruce společnosti Posázaví o.p.s., Havlíčkův kraj o.p.s., Královská stezka o.p.s. a Lípa pro venkov z.s.

V režii společnosti Posázaví o.p.s. se už tradičně bude uklízet 90kilometrový úsek řeky z Kácova do Pikovic. Pojede se v osvědčeném schématu – řeka bude rozdělena

na pět úseků, každý bude mít svou partu dobrovolníků i zásobovací tým. Přidat se může každý – osobní účastí na úklidu, poskytnutím materiální pomoci nebo finančním příspěvkem. Číslo sbírkového účtu je 1249-326666339/0800.

Hlavními partnery projektu jsou Povodí Vltavy, státní podnik a společnost BISPORT s.r.o., mediálním partnerem Rádio Blaník.

Patronkou projektu je zpěvačka ANETA LANGEROVÁ, která se pravidelně zapojuje i do samotného úklidu.

Pokud chcete přiložit ruku k dílu, ale k Sázavě to máte daleko, můžete pomoci sesbírat odpadky z hladiny a břehů Benešovského, Konopišského nebo Talmberského potoka. Uklízet se bude také pravostanný

přítok Sázavy – Jevanský potok. A s odpadkovými pytli v rukou vyrazí do terénu i účastníci pochodu nazvaného Posázavím – krajem protifašistického odboje, který pořádá Klub českých turistů v Týnci nad Sázavou.

Chcete vědět víc?

Kontaktujte Denisu Cibulkovou, tel.: 608 702 061, e-mail: cibulkova@posazavi.com.

Jak a kde se letos bude uklízet?

Posázaví o.p.s.: 10.–12. dubna / 10. ročník
Řeku Sázavu si letos dobrovolníci opět rozdělí na pět úseků, které budou uklízet podle stanového harmonogramu.

1. úsek: Kácov – Malovidy
2. úsek: Malovidy – Sázava
3. úsek: Sázava – Zlenice
4. úsek: Zlenice – Týnec nad Sázavou
5. úsek: Týnec nad Sázavou – Pikovice

Kontaktní osoba: Denisa Cibulková, cibulkova@posazavi.com, 608 702 061

K akci se opět přidají i účastníci dálkového pochodu nazvaného Posázavím – krajem protifašistického odboje, který pořádá KČT Týnec nad Sázavou.

Kontaktní osoba: Milan Šípek, Sadová 129, 257 41 Týnec nad Sázavou, telefon: 317 701 765, 737 712 807, e-mail: rakova@bri.cz

Uklízet se budou i přítoky Sázavy:

Jevanský potok – 11. dubna, Život v Hradci a okolí, o.s.

Kontaktní osoby: Evžen Zeman, E.Zeman@dhi.cz, 603 439 792, Jakub Hlavatý, kubahlavaty@gmail.com, 724 131 332

V jednání je také úklid Benešovského, Konopišského a Talmberského potoka.

Lípa pro venkov z.s.: 10.–11. dubna / 5. ročník

Dobrovolníci budou čistit řeku Sázavu mezi Vlastějovicemi a Chabeřicemi a říčku Vrchlici v okolí Kutné Hory po soutok se Sázavou.

Kontaktní osoba: Vanda Kubínová, Vanda.Kubinova@seznam.cz, 723 670 752

Královská stezka o.p.s.: 7.–11. dubna / 6. ročník

Řeka Sázava se v její režii bude uklízet v úseku od Havlíčkova Brodu po Chřenovice (Budčice). Do úklidu se mohou zapojit školy, spolky (rybáři, skauti, klub českých turistů, hasiči...), rodiny s dětmi a všichni další nadšení dobrovolníci.

Kontaktní osoby: Karolína Ortová (774 709 322, 774 709 322) a Pavlína Nermutová (732 745 545, 732 745 545), email: kralovska-stezka@centrum.cz.

MAS Havlíčkův kraj o.p.s.: 11. duben / 2. ročník

Uklízet se bude přítok Sázavy Losenický potok.

Kontaktní osoba: Jaroslava Hájková, hajkova@havlickuvkraj.cz, 774 420 913

Aneta Langerová: Z řeky čerpám osobní inspiraci

Rozhovor s patronkou projektu Čistá řeka Sázava:

Když se řekne Čistá řeka Sázava, co se Vám vybaví?

Rodinné prostředí, kde je každá ruka dobrá. Sázavu mám ráda, když se setkávám s lidmi, kterým na ní záleží, a neváhají si vyčlenit nějaký čas ze svého osobního volna a pomáhají nejen řece samotné a jejímu okolí, ale také lidem, aby si uvědomovali, že odpadky v přírodě nemají co dělat.

Proč jste se rozhodla podpořit právě tento projekt?

Čistou řeku Sázavu jsem se rozhodla podpořit spolu se svými blízkými, protože je to konkrétní pomoc, neboli náprava toho, co jsme my lidé znehodnotili. Líbí se mi, že tento projekt dělá osvětu mezi lidmi. Myslím, že ten, kdo tento projekt zná, si dnes určitě rozmyslí, zda hodí pet lahev na zem a odejde. Také se mi líbí, že jsou zapojeny děti. Můžeme to krásně vidět v naší rodině, která se zapojuje včetně dětí, a když jdeme pak společně po louce nebo lesem a najdeme nějaký odpad, děti to okamžitě a bezprostředně komentují: „Teto, tady šel nějaký hulvát, podívej, co tu nechal ☹“. Věřím, že v tom je největší síla a možná lepší budoucnost pro naši krásnou přírodu.

Je pro Vás osobní účast při úklidu relaxem, nebo dřinou?

Někdy je to samozřejmě namáhavé, a to zejména pro ty, kteří toho vyloví nebo najdou nejvíce, ale je to důležité. Já si během čištění řeky a jejího okolí ale také odpočinu, protože je to úplně jiná činnost, než dělám každý den. Vytrhne mě to na chvíli z běžných starostí a mám jediný cíl – posbírat vše, co do přírody nepatří.

Dokáže Vás po těch letech, co se do úklidu řeky Sázavy zapojujete, během něj ještě něco překvapit?

Velmi mile mě překvapuje a hlavně těší, že jsou do něj zapojeny i rodiny. Někdo vyráží na loďce, někdo upeče dobrý koláč, aby měli dobrovolníci co jíst, a někteří si místo

Autorkou fotografií Anety Langerové je Olga Špátová

na houby vyjdou na odpadky. Myslím, že tento projekt lidi spojuje a přináší do života i kus dobrodružství. Jinak mě samozřejmě překvapuje, že některé skládky jsou tak hluboké, že každý rok se zastavujeme na stejných místech a stále máme co sbírat.

Řeka se uklízí už deset let, ale odpadků kolem ní neubývá. Co byste vzkázala lidem, kteří u Sázavy žijí nebo sem vyrážejí za sportem či odpočinkem?

Je to velmi jednoduché. Příroda nám nabízí svou náruč, když si potřebujeme odpočinout nebo si vlít adrenalin do žil nějakým sportem, proto bych ráda apelovala na všechny, aby si ji za to patřičně vážili a využívali odpadkové koše, které jsou určeny na vše, čeho se potřebuji zbavit. Ty, kteří tak činí, zdravím a děkuji jim za sebe a všechny dobrovolníky, že nám ulehčují práci.

Letošní úklid řeky Sázavy se uskuteční po Vaší dlouhé koncertní šňůře k albu Na Radosti – přijedete v dubnu k Sázavě, budete mít sílu zařadit se po bok dobrovolníků?

Jsem na to připravená, a pokud nenastane nějaká nečekaná situace, tak se zapojím velmi ráda, ostatně jako každý rok, a věřím, že nepříjedu sama.

Pokud přijedete, kolik času tu strávíte a na co se nejvíce těšíte?

Vždy jsme na lodích celý den, někteří z naší rodiny zůstávají i déle. Nejvíce se těším, že uvidím zase o něco čistší Sázavu a také všechny nadšené dobrovolníky. Věřím, že se letos zase trochu zlepším v kormidlování lodi ☺.

Inspiraci pro poslední album jste našla na Šumavě – co Sázava a Posázaví, promítnou se také někdy do Vaší tvorby?

Symbol vody je zachycen hned v několika mých písních. Na řekách obecně se mi líbí, že jsou své, razí si svou vlastní cestu, voda

v nich stále plyne k danému cíli. Z řeky čerpám hlavně osobní inspiraci.

Letošní koncertní turné je důkazem, jak moc je pro Vás důležitý osobní kontakt s publikem. Přitom je o Vás známo, že jste spíše introvert – i poslední deska vznikala „na konci světa“, v zaniklé osadě Na Radosti. Je pro Vás milejší vyprávět příběhy lidí, kteří tam žili a které ve svých písních vyprávíte, publiku v komornějších sálech, nebo ve velkých arénách?

Myslím, že důležité je navázat kontakt, a to jde snáz samozřejmě v komornějších sálech, kde vidím téměř každému do očí, můžu se tak lépe napojit a hlavně je to takové rodinné a přímé. Někdy mám pocit, že se všemi sedím u jednoho stolu a vyprávím, tím v lidech můžu probouzet i jejich vzpomínky nebo současné pocity, které nosí někde hluboko v sobě. Každé napojení a sdílení člověku ulevuje, věřím, že i toto vyprávění může někoho posunout.

Který z nových písničkových příběhů Vás osobně zasáhl nejvíce?

Nejvíce mě zasáhl samotný příběh samoty Na Radosti. Je to krásné místo a sloužilo nám jako taková kulisa k vytváření příběhů. Stojí tam velký, dnes už zchátralý dům, býval to sirotčinec, který nechal vystavět tehdejší místní tiskař pro děti bez domova, ten dobrý skutek je tam stále cítit. Hned vedle je nádherný starý kostel, kam když jsem poprvé nahlédla, viděla jsem tolik lidí, kteří sem chodili pro pochopení, odpuštění, útěchu a možná ji i nacházeli, ale to všechno je skryto už jen ve starých zdech. Panuje tu jistá naděje a víra v lepší zítřky, ačkoliv je kostel už velmi zchátralý a na mnohé působí depresivně, vidím v něm tu radost lidí, kteří z kostela odcházeli. Na všechno pak shlíží Panna Marie, stará kašna, která je naprosto úchvatná a člověk má tendenci se před ní sklonit. Silné místo.

Děkuji za rozhovor.

jt

Fórum cestovního ruchu představilo turistické novinky v Posázaví

Turistické novinky pro návštěvníky i obyvatele regionu Posázaví představilo Fórum cestovního ruchu, které se uskutečnilo v únoru v Centru sklářského umění v hutí František v Sázavě. Akce se zúčastnilo téměř 50 zástupců informačních center, obcí, památkových objektů, neziskových

kova, od níž letos uplyne 370 let. Václav Pošmurný zmínil také chystané investice do některých památek v regionu, například skleníků v Růžové zahradě u zámku Konopiště. Hovořil také o připravovaném projektu přírodního regionálního parku navazujícím na fenomén území zámků Ko-

Rostislav Hošek z ministerstva pro místní rozvoj upozornil, že v řadě turistických destinací partnerství nefunguje. „Posázaví je výjimkou. Od začátku bylo motorem, příkladem dobré praxe,“ poznamenal. Připomněl nové programovací období Evropské unie a přípravu nových strategií regionů. Peníze do cestovního ruchu podle něj už nepotečou, prioritou bude kulturní dědictví a památky. „Očekává se tvrdý konkurenční boj,“ dodal Rostislav Hošek. Upozornil také na nový fenomén – odliv turistů z Ruska, který by mohli částečně nahradit návštěvníci z jiných zemí, zejména Číny a Jižní Koreje.

organizací, podnikatelů a dalších subjektů z oblasti cestovního ruchu.

Hovořilo se například o projektu Jankov 1645, který připomíná jednu z nejkrvavějších bitev třicetileté války – bitvu u Jan-

nopiště a Jemniště, hradu Český Šternberk a sázavského kláštera, který by měl být podle vzoru zahraničních projektů založen na spolupráci významných partnerů v regionu – správců památek, obcí, podnikatelů a dalších organizací.

Příležitost představit na setkání své aktivity využila také Ochrana fauny ČR, která obnovila činnost ve své voticke pobočce. Provozuje zde záchranou stanicí pro živočichy a vzdělávací centrum pro školy i celé rodiny. Jan Stachura z Regionálního muzea v Jílovém u Prahy informoval o březnovém otevření historické stoly Václav a pozval přítomné na výstavy, festivaly, komentované vycházky a další akce, které pořádá muzeum a město Jílové. Miroslav Tvarůžka seznámil s aktivitami sdružení Posázavský Pacifik, které mimo jiné zajišťuje nostalgický provoz regionálních tratí. Na letošní rok chystá oslavy 120. výročí provozu na železnici mezi Vlašimí a Benešovem. Připravuje také projekt opravy unikátních nákladních vozů, kterými se přepravovali trampové, a chce zachránit výtopnu v Ledečce. Cílem sdružení je zajistit v budoucnu pravidelný provoz parního vlaku v Posázaví.

Studenty zaujaly projekty na podporu turistiky i úklid řeky Sázavy

O projekty podporující cestovní ruch i o jarní úklid řeky Sázavy se zajímali studenti Obchodní akademie Neveklov, kteří spolu se svými partnery z Rakouska a Portugalska navštívili společnost Posázaví o.p.s. Zahraniční kolegy hostili na začátku března v rámci mezinárodního vzdělávacího projektu Comenius.

„Jedná se o vzdělávací multilaterální projekt, do kterého jsou zapojeny povětšinou střední odborné školy z osmi evropských států. Jeho součástí jsou tripartitní výměny

studentů, při nichž se nebavíme jen o kultuře v dané zemi, ale také hodně o obchodu nebo možnostech podnikání,“ řekla manažerka projektu Jana Mužíková.

Z Rakouska přijela se svými studenty učitelka Silvia Neumayer. „Podobné výměny jsou hodně důležité. V naší škole se učí i čeština a myslím si, že jako každý jiný jazyk se nejlépe naučí v zahraničí. Jsme sousedi, je proto důležité, aby Rakušané znali své sousedy, vždyť máme společnou historii a kulturu. Myslím si, že Češi vědí mnohem víc o Ra-

kousku než Rakušané o Česku. Doufám, že se to změní,“ řekla Silvia plynou česťinou.

Obchodní akademie Neveklov se v rámci grantu Partnerství škol Comenius spolu s dalšími sedmi středními školami z Chorvatska, Itálie, Norska, Portugalska, Rakouska, Španělska a Švédska zapojila do projektu nazvaného Off We Go. V průběhu let 2013–2015 mezi sebou realizují tripartitní výměny studentů. Loni neveklovská škola uskutečnila vzájemné výměny s partnery z Norska a Španělska, letos byli její studenti v Rakousku a Itálii.

Den starostů v Posázaví

Veřejně prospěšné práce byly na programu únorového Dne starostů v Posázaví. Jeho cílem bylo představit zástupcům samosprávy jeden z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Seznámit se s ním přišla ředitelka Kontaktního pracoviště Úřadu práce v Benešově Kateřina Novotná. Veřejně prospěšné práce nejčastěji využívají obce a města ke zlepšování životního prostředí, udržování čistoty

ulic a jiných veřejných prostranství. Okruh uživatelů by se mohl rozšířit, protože stát dá na veřejně prospěšné práce v nadcházejícím období více peněz než v minulých letech.

Účastníci setkání pak měli možnost prohlédnout si Pivovar Ferdinand, který založil v roce 1897 arcivévoda František Ferdinand d'Este. Firma funguje s menšími změnami

v technologickém zařízení prakticky do současnosti. Je ryze českou společností bez zahraniční spoluúčasti, která si zakládá na regionálním charakteru. Její zástupci představili starostům také možnosti spolupráce. Pozvali je na tradiční akce, kterými bude 29. května Den otevřených dveří, 20. června Dětský den a 12. září Pivovarské slavnosti.

jt

Česká spořitelna pomáhá neziskovým organizacím

Dárcovství a sponzorství, podpora sociálního podnikání, vzdělávací semináře, finanční poradenství nebo dobrovolnické aktivity zaměstnanců patří mezi formy spolupráce České spořitelny a neziskových organizací. Úzce spolupracuje hlavně s místními akčními skupinami, kterým financuje nejen jejich vlastní projekty, ale nabízí také financování projektů jejich členů. Ukázkovým příkladem je dlouhodobá spolupráce se společností Posázaví o.p.s., které Česká spořitelna od roku 2006 poskytla 25 úvěrů v objemu bezmála 40 milionů Kč.

„Česká spořitelna nám vychází vstříc na základě dlouhodobých zkušeností. Společně dokážeme vymyslet produkt prospěšný všem, zjednodušit podmínky smlouvy a minimalizovat případná rizika,“ zhodnotil ředitel Posázaví o.p.s. Václav Pošmurný. Oceňuje především rychlé a efektivní vyřizování bankovních úvěrů, které potřebují příjemci dotací k uhrazení nákladů spojených se spoluúčastí a předfinancováním projektů.

Podobnou zkušenost má i Radomír Dvořák, ředitel společnosti Rakovnicko o.p.s., která

pomáhala Občanskému sdružení Sušárna Kolečovice s obnovou historické sušárny chmele v blízkosti unikátní tyčové chmelnice. Náklady se pohybovaly kolem jednoho milionu korun, projekt se mohl realizovat jen díky dotaci, ale bylo nutné sehnat peníze na spoluúčast a předfinancování stavebních prací, což bylo kolem 900 000 korun.

„Zástupcům sdružení nezbylo, než se pokusit získat bankovní úvěr. Česká spořitelna byla jedinou bankou, která byla ochotna poskytnout potřebnou částku pouze na základě předložení dohody o poskytnutí dotace mezi sdružením a Státním zemědělským a intervenčním fondem. Následovalo rychlé sjednání úvěru za mimořádně výhodných podmínek pro neziskovou organizaci – bez poplatků a s minimální úrokovou sazbou.

Vlastní realizace proběhla zdárně, bez jakýchkoli komplikací. To vše díky bezvadné přípravě projektu, zejména finančního rozpočtu, zajištění spolehlivé stavební firmy, velmi jednoduchému sjednání bankovního úvěru a kladnému výsledku kontroly ze strany poskytovatele dotace,“ shrnul Radomír Dvořák. V srpnu 2014 se mohl v sušár-

ně po 40 letech opět sušit chmel původním způsobem. Obec Kolečovice a Místní akční skupina Rakovnicko tak získaly výjimečnou technickou památku, která velmi dobře reprezentuje celý region a slouží obyvatelům obce i návštěvníkům.

Česká spořitelna je dlouholetým partnerem neziskových organizací v ČR. Nabízí jim kromě standardních bankovních služeb i komplexní poradenství ve spolupráci se svojí dceřinou společností Erste Grantika Advisory. Jedná se zejména o služby v oblasti dotačního, finančního a manažerského poradenství.

Zajišťování finančních potřeb svých klientů realizuje také prostřednictvím Nadace České spořitelny. Od roku 2012 běží program Financování sociálního podnikání a vzdělávací semináře „Akademie České spořitelny“, které připravila Česká spořitelna společně s Nadací VIA. Současně s nabídkou bankovních služeb a poradenství se do spolupráce s neziskovými organizacemi aktivně zapojují i zaměstnanci České spořitelny svojí účastí na dobrovolných a charitativních aktivitách.

Sokolnictví – vznešené umění lovu

Historii sokolnictví od Velké Moravy po současnost přiblíží mezinárodní projekt Sokolnictví – vznešené umění lovu. Spolupracují na něm společnost Posázaví o.p.s., Základní a střední škola Maximiliána Hella ze slovenské Štiavnické Baně a Josef Hiebler z Rakouska. Cílem projektu je prezentovat sokolnictví jako způsob lovu, zachovat a rozvíjet ho jako nehmotné kulturní dědictví UNESCO a přiblížit jeho prostřednictvím mladé generaci život dravců ve volné přírodě. Chce také přispět k návratu moderní společnosti k tradičnímu způsobu lovu a vnímání přírody a výměně zkušeností v oblasti vzdělávání.

V rámci projektu vznikne film, který přiblíží dobu rozkvětu a úpadku sokolnictví, tradice i osobnosti, jež ho ovlivnily. Patřil k nim mimo jiné majitel hradu Český Šternberk Zdeněk Sternberg. Dokument připomene také vznik Klubu sokolníků Českomoravské myslivecké jednoty. Námět Milana Straky zpracoval do scénáře Jaroslav Pelíšek, který se zároveň ujal režie filmu. První klapka padla na začátku letošního roku a snímek by měl být hotov do tří let.

Součástí projektu bude také putovní výstava, výměnné návštěvy na Slovensku a Rakousku, vydání časopisu Posázavské Kukátko s tématem sokolnictví nebo výroba putovního poháru Král lovu pro vítěze chystaných sokolnických lovů na Konopištském panství. Počítá se také s vytvořením libreta sokolnického muzea, které by mělo vzniknout v budoucnu v Čechách v návaznosti na tento projekt.

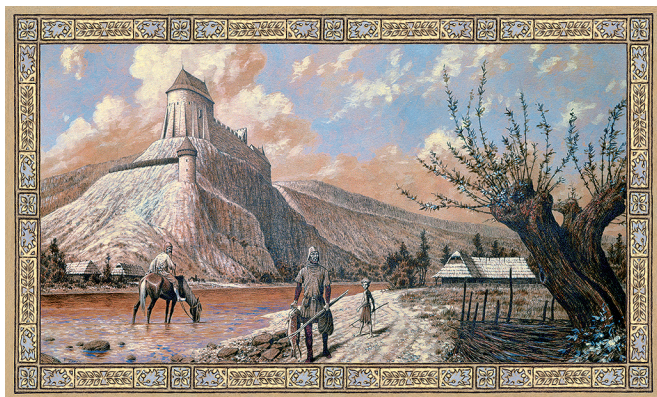

Sokolnictví je druhem loveckého umění, založeným na spolupráci člověka a dravých ptáků. Lidstvo provází už nejméně 4 000 let. Bylo výsadou nejen nejbohatší vrstvy obyvatelstva, ale také prostého lidu. Svého času patřilo k oblíbeným kratochvilám. Od 16. listopadu 2010 je sokolnictví z rozhodnutí organizace UNESCO nehmotným kulturním

dědictvím lidstva. Získalo tak status důležité a pozoruhodné činnosti, součástí kulturních znalostí i dějin lidí celého světa. Je zdrojem činností a vědomostí podporujících rozumné užívání přírody a její ochranu. Sokolníci nejméně z 64 zemí světa vnímají 16. listopad jako Mezinárodní den sokolnictví.

jt

Na návštěvě v minulosti

Jak vypadal hrad Zbořený Kostelec za doby svého rozkvětu? Co asi stálo v místech jeho kamenných sutin prosvítajících mezi vzrostlými stromy – palác, bašta nebo vstupní brána? Podobné myšlenky se asi honí hlavou každému, kdo vystoupá lesem ze zříceniny Zbořeného Kostelce, nebo jeho trosky pozoruje z protějšího břehu řeky Sázavy. Ve srovnání s tím je nedaleký týnecký hrad mnohem čitelnější – dochovala se jeho obla rotunda i hranatá věž. Osud hradu Kostelec zpečetila v 15. století vojska Jiřího z Poděbrad a zůstala z něj pouze zřícenina. Zastavit se ale nepodařilo ani postupné chátrání týneckého hradu.

Pokud vás zajímá někdejší (možná) podoba těchto památek kolem roku 1350, zhruba 100 let před jejich vrcholným obdobím, vydejte se do Týnce nad Sázavou na pomyslný výlet do historie. Umožní ho výstava Po cestách a hradech doby Karla IV., kde jsou k vidění i modely zmíněných hradů v měřítku 1 : 150. Podle návrhů Radka Míky a za odborné konzultace Františka Záruby je zpracovali Miroslav Koranda a Jan Stehlík ve firmě M'PLAN s.r.o. Modely budou do konce března vystaveny na městském úřadě, potom by se měly stát součástí expozice týneckého Městského muzea.

Jak se dělá model hradu

Radek Míka uvedl, že nejsložitější při vzniku návrhu bylo vystihnout přesný reliéf stavu krajiny kolem hradu Kostelec ve 14. století a až potom do něj usadit vizualizaci stavby, která dodnes nebyla nikde věrně zakreslena a i její existující rekonstrukce jsou velmi sporadické. „Není to jenom model hradu, ale i krajiny, v níž je soutok potoka s řekou, skála... Občas jsem nevěděl, jakým způsobem rozhodnout. Takhle si teď všichni budou představovat hrad Kostelec, přitom je to hypotéza,“ upozornil. Návrh krok po kroku konzultoval s historikem Františkem Zárubou. „Tvoříte fantazii a dostáváte se do 13. a 14. století. Připadáte si jako návštěvník cestující do minulosti. Opravdu se tam musíte dostat a vžít se do toho, jaké to tam bylo, prostě si to ‚prožít‘. Doufám, že minimálně u Kostelce je naše představa relativně dokonalá. I pro spoustu návštěvníků to musí být překvapení, protože na místě si toho moc nepředstaví,“

rekl. Slušelo by se podle něj udělat ještě postupnou vizualizaci hradu po 150 a 300 letech a jeho nynější podobu. „Věřím, že i pro historiky je to zajímavá fáze představy. Naším snem je, aby tady stály tři ‚Kostelce‘ vedle sebe,“ dodal.

Jak to vidí historik

Pro historika Františka Zárubu byl srdeční záležitostí zejména vznik

modelu hradu v Týnci nad Sázavou. „Není příliš šancí dělat velké 3D modely, byla to výzva. Samozřejmě největším problémem byla neexistence přesných map terénu, to byl oříšek i pro modeláře, samotné hrady se povedly skoro na 100 procent,“ zhodnotil.

Modelářům radil i na základě seminárních prací, které napsal během svého vysokoškolského studia. „Týnec nad Sázavou jsem zpracoval už v roce 2001. Udělal jsem si tehdy 3D model a podle toho i kresebné vizualizace, které jsem poslal na konzultaci historikovi Tomáši Durdíkovi – a ten je tehdy vytiskl ve své encyklopedii. Seminární práci o Zbořeném Kostelci jsem zase později zpracoval a zveřejnil formou odborného článku,“ zazpomínal.

František Záruba zná Posázaví dobře, zejména okolí Jílového u Prahy, kde má chatu. „Zbořený Kostelec je nejbližším hradem, takže jsme tam od dětství jezdili,“ poznamenal. Na základě modelů „oprášil“ i svůj dávný sen – vybudovat v Týnci nad Sázavou muzeum hradní architektury dolního Posázaví. „Základ je položen, bylo by vhodné k nim doplnit ještě Konopiště, se kterým se pojí otázka, kdo je stavebníkem tohoto monumentálního hradu, který ovládl region. Teorie se liší, buď to byli Benešovicové, kteří jsou prvními doloženými majiteli, novější literatura to připisuje pražskému arcibiskupovi Tobiašovi z Benešova. Podle mě je ale hodně pravděpodobné, že stavebníkem Konopiště byl český panovník, pravděpodobně Václav II., protože Konopiště jako hrad veli-

kostně odpovídá spíše královským, ne šlechtickým hradům,“ naznačil František Záruba další možný směr pátrání.

Po cestách a hradech doby Karla IV.

Modely hradů vznikly v rámci projektu Po cestách a hradech doby Karla IV., který společně realizovaly společnosti Posázaví o.p.s., Rakovnicko o.p.s. a MAS Pomalší o.p.s. Jeho součástí byly také obrazy Lubomíra Kupčíka nazvané Oživlý středověk, které zachycují někdejší možnou podobu hradů Týnec, Kostelec, Zlenice a Stará Dubá a život v jejich blízkém okolí. Na jaře budou instalovány přímo k těmto památkám.

Venkovní expozici v areálu hradu v Týnci nad Sázavou na jaře doplní také panely pojednávající o cestování ve středověku. Podkladem pro jejich vznik byla brožurka Cestování ve středověku aneb Příručka středověkého poutníka. Prozradí, jaké nástrahy čekaly na středověké poutníky, kde hledali útočiště, jak překonávali hory a řeky nebo bojovali proti lapkům či přírodním živlům.

Útlá publikace bohatě ilustrovaná fotografiemi s hranými dobovými scénami vyšla v nákladu 12 000 kusů a k dostání je v informačních centrech, knihovnách nebo kanceláři společnosti Posázaví o.p.s. v Benešově.

Ocenění tesařského díla na hradu Zlenice

Cílem projektu Po cestách a hradech doby Karla IV. bylo podnitit zájem obyvatel regionu a turistů o místní památky. Projekt přiblížil nejen středověký způsob života a cestování, ale jeho součástí byla také investice do zpřístupnění hradu Zlenice. Do jeho jádra se návštěvníci dostanou po novém dřevěném mostu, který je podle Cechu klempířů, pokrývačů a tesařů ČR třetím nejlepším tesařským dílem roku 2014. Unikátní stavbu realizovala firma STAVOS Benešov. „Je to první ocenění pro naši firmu, jsme překvapeni i potěšeni. Jednalo se o výjimečnou zakázku, most jsme vyráběli podle starých postupů a bylo to dost pracné. Složitá byla i doprava materiálu k hradu, který je na kopci, a přístupové cesty k němu jsou špatné. Most je postaven z odkorněného smrkového dřeva, a protože byla každá kláda jiných rozměrů, muselo se při konečné kompletaci postupovat velice pečli-

vě. Nelitujeme ale, že jsme se do toho pustili, byla to zajímavá zkušenost. Podobnou stavbu jsme dělali vůbec poprvé a jsem rád, že máme mezi sebou šikovného tesaře Libora Kerepeckého, který to zvládl na výbornou," řekl jednatel STAVOSu Martin Jasz. Ke zhotovení mostu podle něj potřebovali jen více času, než původně předpokládali.

Výsledek práce potěšil i Libora Kerepeckého. „Sice jsem nějaké představy měl, ale tohle se natrénovat nedá, musí se jít naostro, na první dobrou. Problémy jsme řešili operativně, když selhal zvedák, museli jsme rychle sehnat jiný," popsal tesařský mistr vznik dřevěného mostu. Stavba byla podle něj unikátní i z toho důvodu, že kvůli nepřístupnému terénu nemohli použít techniku a většinu ma-

teriálu museli k hradu nanosit ručně. Libor Kerepecký se dokáže vžít do role stavitelů, kteří podobná díla vytvářeli před stovkami let. „Tehdy ale měli jiné podmínky, bylo jich na to hodně, my jsme most stavěli ve třech," zavzpomínal na tříměsíční intenzivní práci. Ale nelituje a klidně by do toho šel znovu.

Most byl vybudován především díky dlouhodobé spolupráci Obce Senohraby, Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice a společnosti Posázaví o.p.s.

Strážci památek

Součástí projektu je také druhý ročník literární a výtvarné soutěže Strážci památek. Je určena žákům 8. a 9. tříd základních škol

z regionu Posázaví a žákům tercie a kvarty Gymnázia Benešov. Účastníci se jí čtyřčlenné týmy, které v průběhu února až května vypracují dva úkoly. Prvním z nich je vytvořit „Průvodce mým krajem, po okolních památkách v regionu Posázaví“, který turisty pozve k návštěvě nějaké posázavské památky. Soutěžící k jeho výrobě využijí vlastní fotografie, kresby, vlastnoručně vytvořené mapy a texty čerpané z literatury (ne stažené z internetu). Součástí průvodce bude inzerát zvoucí k návštěvě daného objektu. Druhým soutěžním úkolem je vytvoření návrhu vitráže do okna na téma Památka našeho kraje. Do soutěže se přihlásilo šest týmů z pěti regionálních škol. Na vítěze čeká třídní pobyt v Centru sklářského umění v hutí František v Sázavě.

Festival Mezi řekami 2015 – Pocta Janu Morávkovi

Poctou posázavskému spisovateli Janu Morávkovi (1888–1958) bude druhý ročník festivalu nazvaného Mezi řekami, který pořádá stejnojmenné občanské sdružení. Na pomoc si přizvalo obce, města, neziskové organizace a podnikatele, kteří se chtějí podílet na popularizaci kraje ležícího v klínu mezi řekami Vltavou a Sázavou.

„Jan Morávek objevil kraj kolem řeky Sázavy a jeho rázovité obyvatele pro širší veřejnost. V roce 2015 si připomeneme 80 let od vydání jeho románu „Byl na Sázavě přívoz“,“ řekl předseda sdružení Mezi řekami Václav Šmerák. Ve spolupráci se společností Posázaví o.p.s. inicioval setkání zástupců samospráv, neziskových organizací a podnikatelů. Z ná-

mětů, které na něm zazněly, vznikl program festivalu. Jeho součástí bude mimo jiné setkání rodáků, koncerty, výstavy, přednášky, projekce filmů natočených podle Morávkových knih i sympozium o regionální literatuře.

„Odkaz Jana Morávka je potřeba připomínat a víc přibližovat. Myslím si, že málokdo pro region udělal tolik jako on,“ řekl spisovatelův vzdálený příbuzný Petr Morávek. Posteskl si, že v Morávkově domě v Kamenném Přívozu, který v roce 1900 postavil spisovatelův otec a v němž rodina bydlela skoro 60 let, je restaurace Na Staré poště, nesoucí jméno úřadu, který v něm byl jen deset let.

U nich na Sázavě

V rámci festivalu vyjde v dubnu kniha U nich na Sázavě, která je podle jejího autora Václava Junka „jedenáctým posázavským románem Jana Morávka“. Václav Junek ho psal několik let, původně jako námět pro televizní výpravny hraný seriál. Třídílná románová saga proto vznikala jako vědomá kompilace Morávkových hrdinů, jejich příběhů a všeobecně známých reálií dolního Posázaví. Popisuje „panenské doby Posázaví (včetně jeho dávných lesáků, vorařů a kameníků), bájný čas trampů, chatařů a skautů 20. a 30. let minulého století, až k finále, samozřejmě i tady dost drsným letům poslední války, přiblížil Václav Junek.

Od Morávka k jahodáři a válce

Kraj mezi řekami Sázavou a Vltavou není tak bohatý na památky jako region jižně od Týnce nad Sázavou, může se však pochlubit řadou významných osobností. Patří k nim například první jahodář v Čechách Rudolf Strimpl, nájemce hospodářského dvora Svatovítské kapituly v nedalekém Teletíně-Chlístově. V roce 1896 si nechal od přítele z Ameriky poslat první sadbu polních jahod.

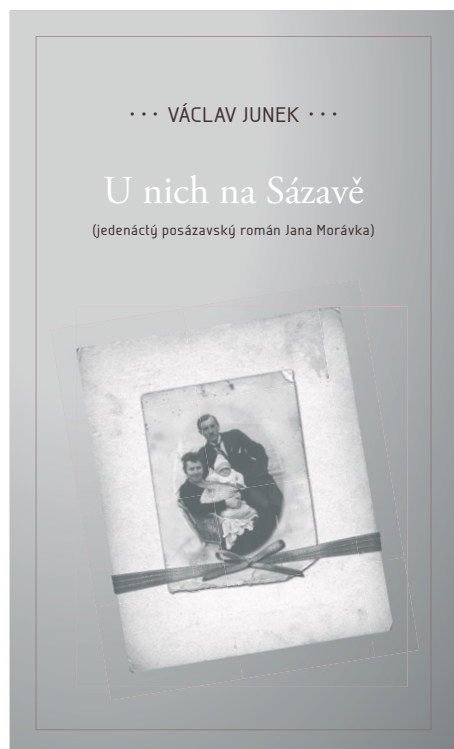
Odtud se pak šťavnaté červené plody rozšířily do Čech a na Moravu.

MEZI ŘEKAMI, z. s.

S tímto krajem je spojeno také jméno skladatele Josefa Suka, který se narodil v Křečovicích. V Neveklově zase žila rodina houslového virtuosa Jana Kubelíka. Jím a dalším významným osobnostem by mohly vzdát hold budoucí ročníky festivalu Mezi řekami. První tato přehlídka se uskutečnila v roce 2014 a jejím hlavním tématem bylo 635 let obce Teletín. Podle Václava Šmeráka má region spoustu témat, která by ho dokázala stmelit. Kromě významných osobností je to mimo jiné i násilné vystěhování jeho obyvatel během druhé světové války.

jt

Jan Morávek je autorem knih stojících na pomezí venkovského románu a žánrových obrázků. Vyrůstal v rodině řezníka a hostinského. Po ukončení měšťanské školy začal studovat Vyšší průmyslovou školu v Praze, kterou ale nedokončil. Odešel z domova, přidal se ke kočovným divadelním společnostem, po vojně krátce působil ve smíchovském Intimním divadle, později byl členem Hašlerovy scény. Byl mimo jiné redaktorem Obrany venkova a Kalendáře republiky, zaměstnancem nakladatelství Melantrich nebo šéfredaktorem Pražského ilustrovaného zpravodaje.

Přispíval do časopisů, v nichž pracoval, i do dalších periodik, psal fejetony, povídky, novely i romány. Mezi jeho díla patří například Dědičný hřích, Lidé od vody, Opuštěná řeka, Zpáteční voda, Plavci na Sázavě, Divočina nebo Skalní plemeno. Podle jeho próz, námětů či scénářů byly natočeny filmy Píseň života, Skalní plemeno, Průlom, Kariéra nebo Plavecký mariáš.

Tradiční festivaly v mikroregionu Džbány můžete navštívit i letos!

Mikroregion Džbány Regionální hudební festivaly si postupně stále více získávají svou oblibu. Svou historii již mají Zesilovač ve Voticích, festival navazující na vícežánrový festival Popenec Odlochovice, letní VlčkoviceFest ve Vlčkovících a Folkové Blatiny v Šebáňovicích.

budou mimo jiné Štěpán Kojan, A.T.D, Ruce nohy, Wentyl, Lahvátor, Rozjetý veverky nebo kapela Jinovatka.

Odlochovice

V Odlochovicích se uskuteční festival navazující na vícežánrovou přehlídku Popenec Odlochovice. Součástí budou hudební dílničky pro děti, program pro celou

VlčkoviceFest

Multižánrový festival se uskuteční o víkendu 10.–12. července na statku nedaleko obce Neustupov. Kromě hudební produkce se jeho návštěvníci mohou těšit na promítání filmů a besedy s filmovými režiséry, divadla, bizarní soutěže, fotbalový turnaj, workshopy a spontánní atmosféru. Line-Up letního VlčkoviceFestu se pomalu plní a bude opravdu na co se těšit. Vystoupí kapely Vypsaná fixa, Plastic People of The Universe, Traband, Znouzectnost, Vasilův Rubáš, Biorchestr, Démophobia, Jarda Svoboda, Špunkvaně, Nanodrob, CaineMi, Sakramejdo a další.

Folkové Blatiny

Na malostatku Blatiny v Šebáňovicích nedaleko Vrchotových Janovic budou 18. července. Jedná se o malý rodinný festival s cílem pomoci zvířatům, která na statku z nejrůznějších důvodů našla svůj domov. Kromě setkání s nimi nabízí festival rodinnou atmosféru, přednášky, exkurze a ubytování pro skauty.

Zesilovač Votice

Tento festival regionálních rockových kapel se uskuteční 9. května ve Voticích na parkovišti restaurace U Modré kočky. Účinkovat

rodinu v Integrovaném centru sociálních služeb Odlochovice. Zahraje také hudební skupina POPRASK působící již od roku 2000.

Votickým klášteřem se místo mnichů prohánějí bagry

V centru Votic probíhá rozsáhlá rekonstrukce objektu kláštera sv. Františka z Assisi. Díky příznivému počasí pokračují stavební práce celou zimu, a návštěvníci se tak budou moci podívat do kompletně obnovených prostor dvou klášterních křídel již na podzim tohoto roku. Ve zrekonstruovaných klášterních celách vzniknou expozice věnované regionu a interaktivní výstava JANKOW 1645, přibližující hlavně dětem historickou bitvu, která poznamenala život regionu.

Obnova kláštera postupně probíhá od roku

2012, kdy město Votice koupilo chátrající objekt od Provincie bratří františkánů. Velkou úlohu zde sehráli místní, kteří založili občanské sdružení „Za záchranu kláštera sv. Františka z Assisi ve Voticích“, a přispěli k rozhodnutí města se o jednu z nejvýznamnějších památek postarat. Na obnovu dvou klášterních křídel se městu podařilo v roce 2014 získat dotaci ve výši zhruba 30 milionů Kč z Regionálního operačního programu ROP NUTS II Střední Čechy. Třetí křídlo přiléhající ke kostelu sv. Františka se slunečními hodinami je již obnoveno díky dotaci z programu LEADER administrovaného MAS Posázaví.

Rekonstrukcí dalších dvou křídel kláštera se samostatným vchodem vznikne v rámci regionu zajímavý turistický cíl. Vzhledem k tomu, že Votice protínají cyklotrasy a cyklistiku podporuje mimo jiné i projekt „Votická kopretina“, bude zrekonstruovaná část objektu kláštera certifikována v režimu „Cyklistické vítání – turistický cíl“.

Rekonstrukce historických objektů se téměř nikdy neobejdou bez překvapení. A stejnou zkušenost mají i ve Voticích. Kompletně se obnovují krovy, střecha, okna, objekt je odizolován, vznikají nové prostory v původních dispozicích. Na mohutném komíně vedoucím z refektáře byly v podkroví nalezeny desky jako vzpomínky na řemeslníky, kteří se na obnově či opravě kláštera podíleli před více než 100 lety.

Po dokončení stavebních prací a vybavení interiérů plánuje město Votice na podzim letošního roku slavnostní otevření obnovené části kláštera široké veřejnosti.

Lucie Krubnerová

První rok s rozhlednou Špulka

Zvláštní pocit, jak vše kolem nás rychle ubíhá. Několik let jsem si zvykl popisovat vývoj záměru od první myšlenky až po její realizaci, neuplynul ani rok od slavnostního otevření rozhledny a už se mohu podělit o zkušenosti s jejím provozem. Hned v úvodu musím přiznat, že si na Špulku stále zvykáme, hlavně lidé žijící v její těsné blízkosti.

Asi málokdo očekával, že rozhledna vzbudí takový zájem veřejnosti. Tisíce lidí už dnes ví, že špulka nemusí být pouze dočasným nosičem vláken, ale že je i něčím jiným, mnohem stálejším, třeba ústředním motivem území, o kterém málokdo do nedávna tušil, že vůbec existuje. Jako každá věc má rub a líc, tak i Špulka má svou světlou a tmavou stránku. Paradoxně se v obojím střetává zmiňovaný zájem o rozhlednu. Každý podnikatel by si přál, kdyby do jeho obchodu, restaurace, hradu, zámku vkročilo hodně lidí, na druhou stranu ti, co bydlí poblíž, nemusí mít vždy stejné pocity. Hlavním problémem je proto automobilová a pěší doprava přes Lbosín. Návštěvníkům jsme během loňského roku vyčlenili několik prostorů pro parkování, ale nestačilo to. Hledáme, a snad jsme i našli (což ukáže čas), vhodnější místo, které chceme výhradně využívat. Nad vši jsme vymezili další plochu pro zaparkování vozidel. Je na dohled od rozhledny a její největší výhodou je, že se nám snad podaří odklonit větší část pěší a automobilové dopravy mimo vesnici.

Loňský rok nám také ukázal, že je nezbytné, aby byl stánek u rozhledny otevřen trvale. Každodenní provoz (mimo pondělí)

v něm zahájíme už v dubnu. Nabízíme zde drobné suvenýry, které neustále díky poptávce rozšiřujeme, a malé občerstvení. Také se nám potvrdila nutnost mít poblíž rozhledny toaletu, i ta zde bude k dispozici nepřetržitě. S odpady si umíme poradit, ale není jich málo, a tak je nutné vše průběžně

tematikou, skautská expozice, včelařská expozice a panely s fotografiemi popisujícími vývoj stavby. Na vyhlídce rozhledny budou od dubna popisky blízkých i vzdálených míst, kopců a obcí. Ve střední části stezky byla z dubových fošen a trámů postavena lávka s altánem. V něm si může každý od-

sbírat. S tím nám před sezónou pomohly děti z místních škol. Moc děkujeme. Chceme také více odpad třídit, proto pořizujeme do Lbosína dva kontejnery na separovaný odpad a postupně přidáme podél stezky další koše.

Návštěvníci stezky a rozhledny se mohou těšit na další zajímavosti. Jsou zde nové dřevorezby, naučné panely s mysliveckou

počinout, případně si zahrát deskovou hru „Člověče nezlob se“.

Jsmo zvědaví, čím nás letošní sezóna překvapí, nebo s čím novým se budeme muset vypořádat. O všem, co se u rozhledny chystá, budeme dopředu informovat. Sledujte webové stránky www.rozhlednaspulka.cz nebo facebook: rozhledna Špulka.

Mirek Kratochvíl

Divišov od nejstarších dob do současnosti

Motto:

Moudří milují pověsti, často však na jejich škodu nezdají se jim být hodné cti legendy o vlastním rodu.

Kdyby se dovědět mohli z knih, kam jejich původ až sahá, o časech dobrých i časech zlých, potom by zajisté mnozí z nich velmi si vážili předků svých a víc jim vlast byla drahá.

(Z Dalimilovy kroniky)

O tom, jak se žilo dávno i nedávno a žije dnes v malebném městečku Divišově, se můžete dočíst v nové publikaci „Divišov od nejstarších dob do současnosti“. Knihu vydal Městys Divišov v roce 2014 vlastním nákladem za podpory bývalého starosty Zdeňka Eichlera a tehdejšího zastupitelstva.

Tato kniha by nevznikla bez dobrovolníků, kteří věnovali svůj volný čas shromažďová-

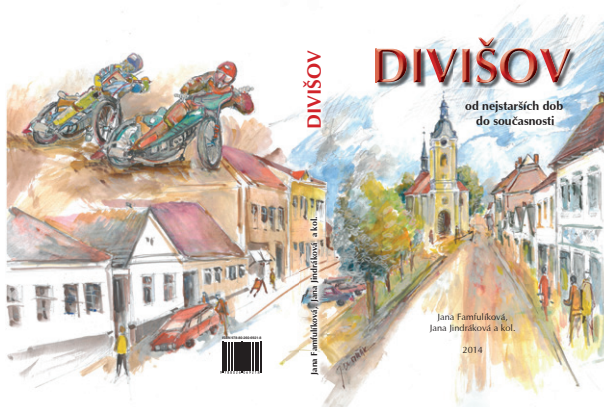
ní materiálů, fotografií, informací, zkrátka všeho, co v ní najdete. Největší dík patří editorkám Janě Famulíkové a Janě Jindrákové, malíři Janu Dvořákovi, který navrhl obálku knihy, a Janu Urbanovi, který se ujal přípravy tisku publikace.

Knih je poměrně obsáhlá (540 stran), plná černobílých i barevných fotografií. Dozvíte se v ní o založení Divišova, o pověstech i doložených historických faktech, o kostele sv. Bartoloměje, o továrnách, které Divišov proslavily, o okupaci i o osudech posledních divišovských Židů. Poznáte di-

višovské cechy, řemesla, obchod i lesnictví. Seznámíte se s kulturním i spolkovým životem, s čestnými občany Divišova i postavičkami, na které se nezapomíná. Uvidíte Divišov na historických mapách a dočtete se spoustu zajímavostí.

Knihu si můžete prohlédnout i zakoupit ve Střediskové knihovně v Divišově nebo na Úřadu městyse Divišov.

Hana Marešová

Jankow 1645 – jeden den, který přepsal historii Evropy

Jsou okamžiky v dějinách, které zůstanou v povědomí lidí jen díky nenápadné slovní hříčce. Třeba: „Dopadl jak Kec u Jankova“ nebo „Je tu pusto jak u Jankova“ – kolikrát Vám podobné spojení bezděky vyklouzlo z úst? Ale určitě jste po jeho původu nepátrali. Přitom vystopovat, kde se vzalo, není vůbec složité. Navíc je úzce spojeno s naším krajem – s obcí Jankov. Právě tady se před 370 lety odehrála jedna z nejdůležitějších a nejkrvavějších bitev třicetileté války. Skončila drtivou porážkou císařských oddílů vedených maršálkem Götzem – zlidověle „Kecem“. Jankov a vesnice v jeho okolí se pak z drtivého vojenského úderu vzpamatovaly desítky let.

Bitva u Jankova se odehrála 6. března 1645. Den, který přepsal historii Evropy, připomíná mohyla na malém náspu u silnice nedařleko obce, jednoduché kříže i malé kapličky rozesté u rybníků, v lesích i kopcích v okolí... Vědí o nich už jen zasvěcení, přitom tyto němé symboly doslova křičí: „U Jankova skončila třicetiletá válka!“ Zapomínat by se nemělo...

Co se tady vlastně tehdy stalo? Pátráte v paměti, ale školní znalosti se z ní už dávno vytratily. Je čas je trochu „oprášit“.

Psal se rok 1645 a Evropa byla zmítána válkou, které se později začalo říkat třicetiletá (1618–1648). Byla vyústěním dlouhodobých náboženských rozporů mezi katolickou církví a protestantskými věřícími. Konflikt ale brzy ztratil svůj náboženský charakter a začalo se hrát o moc a nadvládu. V roce 1630 do hry vstoupil nový hráč – Švédsko. Jeho hlavním protivníkem byla Habsburská říše. Armády nepřípatelných stran se daly na pochod Evropou. Kam přišly, přinesly bídu a zmar.

Tíhu válečných let plně pocítily i země Koruny české. Řada jejich měst se ocitla ve švédské moci, nebo alespoň utrpěla rozsáhlé škody. Až přišel 6. březen 1645, kdy se u Jankova odehrála jedna z nejkrvavějších bitev celého konfliktu. Vítězně z ní vyšla švédská vojska generála Lennarta Torstenssona. Jankovská bitva předznamenala konec válečných útrap. Definitivní tečku za nimi udělalo uzavření vestfálského míru 24. října 1648.

Vzpomínky na minulost

Dostat odkaz tragické události dějin znovu do povědomí lidí je cílem vzpomínkových akcí pro školy i širokou veřejnost, které po celý le-

tošní rok pořádají město Votice, obce Jankov a Ratměřice ve spolupráci se společností Posázaví o.p.s. a dalšími partnery.

Osudovou bitvu připomíná také kniha historika Tomáše Kocha nazvaná Jankow 1645, kterou vydal loni Historický klub z.s. Týnec nad Sázavou. Publikace, v níž text doplnily fotografie hraných scén konfliktu, získala na Polabském knižním veletrhu 2014 zvláštní cenu za připomenutí historických událostí.

„Kniha vznikla k 370. výročí bitvy. Je to první publikace, která se zabývá speciálně bitvou u Jankova, předtím vycházely jenom sborníky. Snažili jsme se v ní zachytit obrazy tak, jak mohly vypadat před 370 lety na bojišti u Jankova, kde se střetly švédská a císařská armáda. Na území Čech to byla jedna z nejdůležitějších a nejkrvavějších bitev třicetileté války, protože v ní opravdu šlo o všechno. Bylo jasné, že pokud se podaří Švédům prorazit, mají volnou cestu na Moravu, potažmo na Vídeň. A věděly to obě strany,“ řekl editor knihy a režisér fotografických scén Jaroslav Pelíšek.

Bitva u Jankova byla podle něj výjimečná i po vojensko-historické stránce, protože se odehrávala na tehdejší dobu ve velice složitém, kopcovitém terénu. Zkušený vojevůdce Torstensson toho ale bravurně využil ve svůj prospěch. Od Jankova se švédská vojska dala na pochod na Moravu, dobyla Olomouc a jejich tažení zastavila až nezlomná obrana Brňanů. „Brno bylo jedním z důvodů, proč se Švédové nevydali na Vídeň – nechtěli mít tak silného protivníka v zádech. Třicetiletá válka pomalu šla ke svému konci. Evropa byla ve zblázněném stavu, už nebylo kde brát, válčící strany byly vyčerpány,“ popsal Jaroslav Pelíšek události předcházející konci válečných útrap, který udělalo uzavření vestfálského míru.

Čtenář má podle něj příležitost dovědět se, jak vojska obou válčících stran vypadala, jakým způsobem se přesunovala, jak vypadal štábní stan generála. Seznámí se také s taktikou, výzbrojí a výstrojí vojáků, které se během války trvající 30 let postupně měnily.

Hrané snímky v knize vznikly díky pomoci klubů vojenské

historie. „Nebylo těžké je dát dohromady, protože reenactment (rekonstrukce) třicetileté války je poměrně rozšířený. Snažil jsem se ke spolupráci přizvat ty nejlepší v oboru, aby kostýmy byly kvalitní a podle dobových materiálů, takže jak látky, tak střihy, doplňky i zbraně vypadají přibližně tak, jak vypadaly v roce 1645,“ přiblížil Jaroslav Pelíšek. Fotografovalo se pět dní ve dvou lokalitách – kromě autentického prostředí u Jankova a Ratměřic vznikly scény s dělostřelectvem a srážka jezdeckv v areálu Staré Pošty v Kovalovicích u Brna.

Podobné události je podle Jaroslava Pelíška důležité si připomínat. „Je to nedílná součást regionu ležícího na historické spojnici Prahy a Vídně. Kvůli tomu se mu nevyhnu žádný z válečných konfliktů, který v Čechách probíhal – třicetiletá válka, sedmiletá válka, druhá světová válka. Třicetiletá válka je historickou etapou regionu, na kterou se zapomíná,“ dodal Jaroslav Pelíšek. Přitom kromě obecně známých rčení „Dopadl jako Kec u Jankova“ nebo „Je zde pusto jak u Jankova“, žije podle něj v regionu spousta usedlíků, jejichž příjmení přímo odkazuje na období třicetileté války. „Našel jsem aspoň čtyři švédská jména, která už tady zdomácněla. Stopy švédského ležení jsou tu pořád, bitva nebyla jen o mrtvých, kteří tu mají hromadné hroby, ale také o následcích pro celý region. Trvalo desítky let, než se z toho zdejší obce vzpamatovaly – mnozí obyvatelé se totiž kvůli špatným zážitkům do svých domovů už vrátit nechtěli,“ poznamenal.

Podrobnosti o knize Jankow 1645 jsou na www.historickyklub.cz. Publikace se stala podkladem pro výstavu velkoformátových fotografií, která je do konce března na Masarykově náměstí v Benešově. K vidění bude také ve Voticích.

Zajímavé svědectví o třicetileté válce podává i unikátní soubor 500 mědirytin ve sbírce hradu Český Sternberk. Tyto grafické listy byly svým způsobem „zpravodaji své doby“. Jsou na nich zobrazeny desítky měst, které se vojenským oddílům neubránily, byly vypáleny a jejich obyvatelé povražděni. Mědirytiny je možné si prohlédnout ve virtuálním muzeu www.30letavalka.eu.

Jankov – moderní obec s tragickou minulostí

Zvláštní atmosféru toho místa vnímá asi každý zasvěcený. Není to přitom tak dávno, co jen hrstka místních věděla, že právě tady se psaly dějiny Evropy. Vítejte v Jankově – moderní obci s tragickou minulostí. Do knížek dějepisu se dostala kvůli bitvě, která přispěla k ukončení konfliktu známého jako třicetiletá válka (1618–1648).

Při jankovské tragédii 6. března 1645 zemřelo na 7 000 lidí, kteří spočívají v hromadných hrobech v širokém okolí obce. Historický odkaz budou po celý letošní rok připomínat vzpomínkové akce k 370. výročí bitvy, které pořádají obec Jankov a Ratměřice spolu s městem Votice a dalšími partnery. Například 6. června se uskuteční 15. ročník pochodu Po stopách bitvy u Jankova. V rámci jeho doprovodného programu položí švédská velvyslankyně věnec k mohyle na Habrovce, na náměstí vznikne dobové vojenské ležení s ukázkami zbroje, výstroje i kuchyně.

„V minulosti byla stručná zmínka o jankovské bitvě v čítankách, víc se o ní začalo mluvit až po roce 1989. Tehdy se objevila myšlenka udělat v Jankově pietní místo a začalo se jednat s historiky. Votický farář Václav Šusta pak navrhl udělat mohylu a památník v místě, kde bylo nejvíce pohřbených, padla volba na Habrovku mezi Jankovem a Ratměřicemi. Památník tam byl odhalen v roce 1995 za účasti několika stovek diváků, včetně zástupců Švédska, Německa a Rakouska. Od roku 2006 je u něj jedno ze zastavení naučné stezky nazvané Po stopách bitvy u Jankova. Vybudovali jsme ji s pomocí první dotace získané z evropských fondů, byla tehdy ve výši 1,34 milionu korun,“ řekla starostka Jankova Jitka Jonsztová. Připomněla další pietní místa v okolí, například kříž v Bedřichovicích u kostela sv. Vavřince, kde byla den před památnou bitvou zabita švédská hlídka.

O budoucnost se Jankov obávat nemusí

O svou budoucnost se Jankov s necelým tisícem obyvatel bát nemusí. Do obce se pomalu vracejí mladí – staví se tu nové rodinné domy, k dispozici je kvalitní občanská vybavenost: mateřská a základní škola s družinou, ordinace lékařů (praktického i zubního), hospoda i benzinová čerpací stanice. „Mateřská škola má v současnosti dvě třídy a navštěvuje ji 48 dětí. V roce 2010 jsme k ní přistavěli další budovu, protože původní kapacita nestačila, čerpali jsme na to dotaci asi deset milionů korun,“ konstatovala Jitka Jonsztová. Obec podle ní neuvažuje ani o zrušení či omezení základní školy, i když její třídy mají v průměru 15 žáků. „Školu chceme udržet, takže každoročně schvalujeme výjimku z počtu žáků a škole dáváme na provoz 1,4 milionu korun,“ dodala starostka.

Obec ale nezapomíná ani na starší občany. Na základě spolupráce s místním Domovem seniorů, jehož zřizovatelem je Středočeský kraj, požádala v roce 2012 o do-

taci na výstavbu vlastního pečovatelského domu. Přeměnila v něj zchátralou faru, kterou odkoupila od církve. Její přestavba stála 11,2 milionu korun, z toho 4,8 milionu korun pokryla dotace od ministerstva pro místní rozvoj a zbytek obec zaplatila ze svých zdrojů. V objektu vzniklo osm bytů, z toho dva jsou pro manželské páry. Byty jsou pořád obsazené, přednostně v nich bydlí obyvatelé s trvalým pobytem v Jankově. Mohou využívat také terénní služby, které poskytuje Domov seniorů – zajišťuje pro ně obědy, úklid, donášku léků i odvoz k lékaři. „Od loňska mohou rozvoz obědů využívat všichni místní oby-

vatelé starší 70 let. Terénní služby dotujeme asi 170 000 korunami ročně,“ dodala starostka.

Na území obce se nachází Integrované centrum sociálních služeb (ICSS) Odlochovice, které poskytuje služby osobám s mentálním postižením nebo poruchami vývoje. Z celkového počtu 125 klientů jich 29 žije v chráněných bytech a jejich opatrovníkem se po změně zákona o sociálních službách stala obec. „Pomáháme jim vyřizovat občanské průkazy, průkazky ZTP, zastupujeme je u soudních jednání. Pro obec je to velká administrativní zátěž. Věříme, že se ministerstvu spravedlnosti podaří vybudovat centrální úřad opatrovníka, který by tyto kompetence zajistil. My se jich neříkáme, ale chybí nám na to peníze – potřebovali bychom navýšit pracovní úvazky, aby příslušní zaměstnanci mohli být s těmito klienty v osobním kontaktu, a lépe tak poznali jejich potřeby,“ řekla starostka.

Na své si v obci přijdou i příznivci sportu a kultury – starají se o to místní spolky, zejména dobrovolní hasiči, TJ Sokol, myslivci, včelaři, Český červený kříž. Vystupují tu ochotníci, konají se vánoční koncerty, slaví Den matek...

Investice pro život

Zastupitelstvo vzešlé z loňských komunálních voleb si dalo nemalé cíle: modernizaci infrastruktury a místního rozhlasu, opravu místních komunikací a drobných sakrálních staveb, úpravu zeleně a veřejných prostranství nebo modernizaci sportovišť.

„Modernizovat chceme čistírnu odpadních vod, její provozovatel už vyčísľuje náklady. Budeme žádat o dotaci na rekonstrukci části vodovodu v Jankově, který je ze 70. let minulého století a jeho technický stav už nevyhovuje. Náklady se blíží k pěti milionům

korun. Loni jsme s pomocí dotace z Fondu životního prostředí Středočeského kraje opravili vodovod v místní části Nosákov, byla to investice za milion korun. K tomu jsme tam vybudovali nový zdroj vody, čímž se podstatně zvýšila její kvalita. Získali jsme také dotaci na opravu místní komunikace v Lažanech, uznatelné náklady jsou 5,5 milionu korun, dotace by měla pokrýt 4,6 milionu korun a v současnosti se bude soutěžit o dodavatele stavby,“ dodala starostka.

Důležité podle ní bude také vybudování místního rozhlasu ve všech devíti místních částech obce. V současnosti obec předává informace svým obyvatelům prostřednictvím výlepových ploch a letáčků do schránek, což je nákladné. Nahradit by to měly moderní technologie, obec už oslovila několik firem, které se tím zabývají, i v tomto případě plánuje požádat o dotaci. Připravuje také opravu kapličky v Jankovské Lhotě a křížů v Odlochovicích – odhadované náklady jsou kolem půl milionu korun. Peníze na investice či případné finanční spoluúčasti investičních akcí s dotací obec podle starostky má – díky dobrému hospodaření v minulých letech naspořila téměř deset milionů korun. Letos hospodaří s vyrovnaným rozpočtem ve výši 14,9 milionu korun.

jt

Benešov už je dávno mnohem víc než jen „městem v podzámčí“

Jeho fotografie neplní přední stránky turistických průvodců, návštěvníci o něm nepíší chvalozpěvy. Pro někoho může být jen „městem v podzámčí“, vždyť na dohled od něj se nachází jeden z nejnavštěvovanějších českých zámků – Konopiště. Benešov je už ale dávno mnohem víc. Je moderním okresním maloměstem přívětivým ke svým občanům.

„Velkou předností Benešova je jeho ideální poloha – leží kousek od Prahy, ale není její součástí. Je to velká výhoda nejen z hlediska zaměstnanosti, ale hlavně pohody bydlení. Leží v krásné krajině předurčené k rekreaci a relaxaci. Nejsou tu velké průmyslové podniky, ale řada menších zaměstnavatelů, přitom i světově úspěšných. Je dobré tu žít, i když kritický občan si nějakou výtku vždycky najde,“ říká místostarosta Zdeněk Zahradníček.

Investice do budoucnosti

Benešov se mění, i když to na první pohled nemusí být tolik vidět. V posledních letech město vsadilo na investice do infrastruktury a životního prostředí – účty jdou do stovek milionů korun. I když je z většiny pokryjí dotace, povinná spoluúčást města znamená citelný zásah do obecní kasy. „Tyto akce se financují postupně v průběhu několika let, ale stejně nás to dost limituje. Běžný investiční rozpočet města je kolem 200 milionů korun a tyto výdaje z něj hodně ukrojí,“ dodal místostarosta. Jednou z největších investičních akcí je probíhající rekonstrukce stokové sítě včetně čistírny odpadních vod, která přijde asi na 240 milionů korun. Další téměř 300 milionů korun bude stát Přivaděč Javorník, kterým bude do města proudit voda z přehradní nádrže Švihov (Želivka). Zhruba 80 milionů korun je cena za revitalizaci biocentra Šiberna, jejíž součástí je odbahnění Konopištského rybníka.

V oblasti školství v současné době jsou podle Zdeňka Zahradníčka aktuální investice do dvou objektů – Základní školy a Praktické školy Benešov a Mateřské školy Úsměv. V případě prvního zařízení se připravuje výstavba nového areálu – základní a praktická škola by se měla přestěhovat do nového objektu, který vznikne z bývalého školického střediska Lesů ČR v Hodějovské ulici. „Existuje už projektová dokumentace až ke stavebnímu povolení. Tato akce byla za-

řazena do dotačního programu Integrovaná teritoriální investice (ITI) v okolí Prahy, který se kromě školství zaměřuje ještě na životní prostředí a také na oblast dopravy, do níž byl zařazen i zamýšlený nový dopravní terminál v Benešově,“ poznamenal Zdeněk Zahradníček.

Druhou připravovanou větší investicí do školství v Benešově je rekonstrukce MŠ

Úsměv. Pavilonový objekt postavený před několika desítkami let vyžaduje kompletní opravu. Podstatně se tím zlepší zázemí dětí i personálu a kvalita poskytovaných služeb, kapacita zůstane zachována. Podle místostarosty už není nutné navyšovat počet míst v předškolních zařízeních ve městě. Převís poptávky se podařilo z velké části vyřešit přístavbou Mateřské školy U kohoutka Sedmipírka v Dukelské ulici a v následujících letech se už velký nárůst zájmu o místa ve školkách neočekává.

Město v roce 2015 hospodaří s rozpočtem asi 545 milionů korun, z toho investice jsou zhruba 220 milionů korun. Do školství se loni investovalo kolem 45 milionů korun, největší akcí bylo zateplení ZŠ Dukelská. Letos městský rozpočet počítá na školství zatím pouze s 3,5 milionem korun.

A ještě jeden problém město trápí – doprava. Panelové domy, postavené v minulosti v blízkosti náměstí, nejen příliš nezdobí centrum města, ale způsobují také dopravní komplikace, protože jejich obyvatelé parkují svá auta v přilehlých ulicích. Střed města je kvůli tomu stísněný a zvýšený nárůst dopravy jen stěží zvládá. Radnice to řeší výstavbou nových, například vícepodlažních parkovišť.

Bytová politika a sociální služby

Bytová problematika města je podle místostarosty stabilizovaná a další výstavba se neplánuje. V současnosti má město asi 1 900 bytů a nájemné v nich se pohybuje od 35 do 55 Kč za metr čtvereční. Město pravidelně vypisuje výběrová řízení na obsazení prázdných bytů, v posledních třech letech tímto způsobem přidělilo novým nájemníkům přes 200 bytových jednotek. Nabídku bydlení ve městě rozšiřují i soukromí investoři. Připravuje se mimo jiné také výstavba rodinných domů v lokalitě Kavčín.

V posledních letech nabývají na aktuálnosti sociální služby, zejména péče o občany, kteří se dostanou do existenčních problémů. Město pro ně před několika lety otevřelo v areálu bývalých Tábořských kasáren noclehárnu, která je v provozu od prosince do března. V současnosti u ní funguje také nízkoprahové denní centrum, kde mohou lidé bez domova přebývat během dne. „Denní centrum je letos už na hranici kapacity, vejde se

tam tak 25 lidí, a když je venku zima, bývá tam plno. Noclehárna, kde je deset míst pro muže a čtyři pro ženy, je také plná,“ podotkl místostarosta.

Služeb noclehárny mohou využívat lidé s trvalým pobytem v Benešově, kteří jsou v evidenci Úřadu práce. Ten městu nyní nabídl možnost rozšířit počet lidí zaměstnaných formou veřejně prospěšných prací. V současnosti tímto způsobem pracují pro město čtyři občané. Podle Zdeňka Zahradníčka je ale velice obtížné najít lidi ochotné pracovat. „Obdivuji úsilí úředníků odboru sociálních věcí a zdravotnictví, kteří s těmito lidmi pracují. Nastavený systém nenutí nezaměstnané zařazovat se zpátky do pracovního procesu a společnosti. Záchraná síť se sice mírně zužuje, ale pořád je pro některé výhodnější být na ulici,“ dodal místostarosta.

V současnosti město připravuje studii využití Tábořských kasáren a změnu územního plánu. V bývalém vojenském objektu, jehož majitelem je město, by mohla vzniknout nová čtvrť s byty, sportovišti a prostory pro podnikání. Uvažuje se o tom, že by se do jedné z budov přestěhovala část městského úřadu nebo Muzeum Podblanicka.

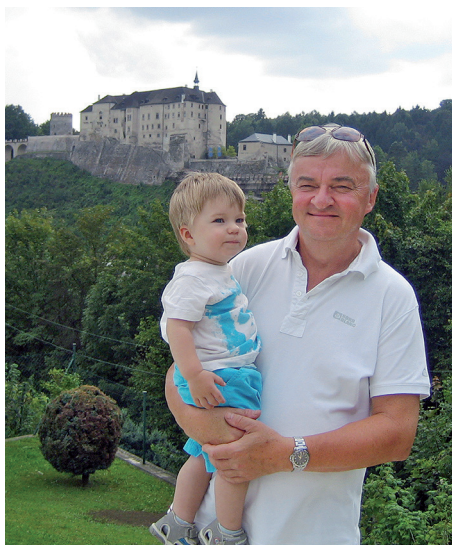
Kultura a sport

Radnice ve spolupráci s Kulturním a informačním centrem pořádá po celý rok akce pro všechny věkové skupiny. V posledním roce vydala dvě knihy o Benešově – jednu s názvem „Benešov – nejen město v podzámčí“, druhou zaměřenou na přírodu města a jeho okolí. Připravuje už další publikace – jedna se bude věnovat sportu ve městě, druhá jeho architektuře, další historii. Vyjít by měly postupně do roku 2019. Daří se také Muzeu umění a designu, které je z rozhodnutí města jako zřizovatele od letošního 1. ledna příspěvkovou organizací.

Podle Zdeňka Zahradníčka má město určitý dluh vůči sportovcům, zejména fotbalistům, atletům, tenistům a nohejbalistům. Fotbalový stadion s atletickou dráhou, který byl kdysi postaven jako spartakiádní, není ideální, dosluhuje také hřiště v jeho sousedství a nevyhovující zázemí má i nedaleký areál pro tenis a nohejbal. Místostarosta věří, že se s pomocí dotace podaří nevyhovující zázemí zlepšit.

Zdeněk Zahradníček: Střední Posázaví je moje srdeční záležitost

Ač rodilý Pražák, většinu života dosud prožil čtyřiašedesátiletý Zdeněk Zahradníček v Benešově. Město a kraj kolem nedaleké řeky Sázavy má natolik rád, že si jenom obtížně dokáže představit, že by bydlel někde jinde. „Jen dvakrát za život jsem změnil bydliště. Bylo mi šest let, když jsme se odstěhovali z Prahy, a v mých 14 jsme se přestěhovali do Benešova,“ říká bývalý dlouholetý ředitel Gymnázia Benešov a nyníjší benešovský místostarosta. „Posázaví mám velmi rád, tento kraj pro mě znamená hodně. Rodina mého otce pochází z Českého Šternberka, mám tam chatu, jezdím tam od svých útlých let, mám tam řadu kamarádů a přátel. Střední Posázaví miluju, kraj od Kácova po Čerčany jsem mnohokrát procestoval, projel na kole, je to moje srdeční záležitost,“ dodal.

Učitel tělem i duší

Do Benešova se s rodiči přestěhoval v roce 1964. Dokončil tady 9. třídu základní školy a vystudoval střední všeobecně vzdělávací školu (pozdější gymnázium). Na matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy pak vystudoval učitelství v oboru matematika a fyzika. Několik let učil na různých gymnáziích ve Středočeském kraji a v roce 1977 nastoupil na gymnázium v Benešově. Svůj život s ním spojil na dlouhých 37 let, z toho posledních 24 roků byl jeho ředitelem. V Benešově se také oženil a založil tu rodinu.

Čím v životě bude, měl prakticky dopředu jasné. „Učitele jsem měl v rodině, i když ve zcela jiných oborech. Moji rodiče byli středoškolští profesori, ale v humanitních směrech, původně měli klasické jazyky latinu a řečtinu, táta si potom dodělal němčinu, maminka němčinu a češtinu, sestra vystudovala angličtinu. Velkým vzorem byl pro mě můj třídní a učitel matematiky z benešovského gymnázia, díky němu jsem se pustil do studia matematiky,“ vzpomněl Zdeněk Zahradníček.

Před jeho katedrou se vystřídala pěkná řádka studentů. Změnili se nějak v průběhu téměř

40 let jeho pedagogické praxe? „Gymnázia jsou svým způsobem jiná než ostatní střední školy – většinou mají převís uchazečů, takže jejich studenti nejsou úplně běžným vzorkem populace. Jsou tam většinou děti nejen studijně talentované, ale i pozitivně naladěné, dá se s nimi komunikovat, i když taky existují výjimky, ale je jich poměrně málo. Je s nimi příjemná práce, to platí pořád. A největší změna? Před 40 lety byli studenti méně asertivní, sklopili hlavu a přijímali i nepříjemná rozhodnutí bez protestu, odevzdaně. Teď se víc diskutuje, argumentuje. Kantor, který před lety zvýšil hlas, byl tehdy ‚autorita‘, dnes je to jinak. Druhá změna je v tom, že mladí lidé jsou dnes zahlceni obrovským množstvím informací z různých zdrojů a ne každý je umí vytrždit a vhodně použít. Vznikají v důsledku toho různé problémy až psychické zábrany a někdy třeba i deprese. Podle mě žijí současní studenti ve složitější době a mají to těžší. Možná se trochu změnili, ale celkově to vidím pozitivně,“ shrnul Zdeněk Zahradníček.

Etapu středoškolského pedagoga uzavřel v roce 2014. „Odešel jsem z vlastní vůle, protože jsem se domníval, že by škola už chtěla posunout dál. Cítil jsem, že už nemám nové nápady, že mi to jde pomaleji a že je čas na změnu,“ dodal. A odchod to byl ve velkém stylu. Postarali se o to studenti a jeho kolegové, kteří pro něj připravili na poslední školní den roku krásné rozloučení. Nejprve mu v aule gymnázia zazpívali písničku a předali fotoknihu se snímky všech tříd a věnováním, potom v parku před školou zasadil pod jejich dohledem sakuru. „Obstoupili mě, dali mi do rukou lopatu, abych kořeny stromu symbolicky zasypal zeminou, a na dřevěnou podpěru jsem šroubovákem připevnil cedulku s nápisem ‚Tento strom zde zasadil 27. 6. 2014 dlouholetý ředitel gymnázia Zdeněk Zahradníček‘. Další překvapení na mě čekalo na tradiční závěrečné schůzi se zaměstnanci a partnery školy v S-centru. Po nezbytném úvodu přišla kolegyně s tím, že za mnou přišla skupina ‚cizích‘ lidí – v tu chvíli tam vešel Spirituál kvintet a začal koncertovat,“ vzpomínal i po půl roce s dojetím. A jaký má pocit, když jede kolem gymnázia a vidí „svou“ sakuru? „Beru to tak, že už tam ten strom patří. A vzpomenu si na to, jak mi kladli na srdce, že ho musím zalévat,“ směje se.

Ze školy na benešovskou radnici

S rukama v klíně ale Zdeněk Zahradníček sedět neumí. Přijal proto nabídku Volby pro město kandidovat

znovu v loňských podzimních komunálních volbách do benešovského městského zastupitelstva. „Domluvili jsme se, ale nespekulovali jsme, jak to dopadne. Vůbec mě nenapadlo, že bych mohl být místostarostou, objevilo se to až na konci povolebních vyjednávání,“ konstatoval. V komunální politice působil už v předchozích dvou volebních obdobích, takže zkušenosti s prací v zastupitelstvu a radě měl. Jak s odstupem tří měsíců hodnotí své rozhodnutí? „Ještě je brzy, zatím jsem měl pocit, že je to práce spíš úřednická, ale už se začíná něco koncepčně vymýšlet a posouvat dál, z toho mám radost,“ shrnul.

Funkce ředitele i místostarosty jsou podle něj stejně časově náročné, někdy je volněji, někdy se musí hodně zabrat a nekoukat na večery a víkendy. „Ve škole jsou asi rychleji vidět výsledky. Každá práce má ale svoje, v leccems je to podobné – je to práce s lidmi, ať už se studenty, nebo s úředníky a občany. Na střední škole vás navíc mladí lidé pořád udržují v mladistvém stylu života, když se s nimi setkáváte dnes a denně, nabíjí vás to,“ poznamenal.

Na stýskání po škole prý ale nemá čas. „Zpočátku mi to bylo divné, když jsem jel dopoledne kolem gymnázia, říkal jsem si: ‚Tady se učí a já tu nejsem‘. Ale že bych měl čas si postesknout, to ne. Letošní maturanti mě třeba pozvali na stužkovací večírky a maturitní plesy, takže vztah se školou si udržuji,“ dodal.

Komunální politika mu však ubírá volné chvíle, které dříve věnoval svým koníčkům. Chodil například aktivně sportovat – baví ho kolektivní sporty, třeba basketbal. Musel je ale omezit. „Zbylo mi plavání a kolo, dostanu se na ně spíš o víkendech a v létě, v zimě ještě možná lyže,“ posteskl si. Čas si udělá také na dobrou knihu a rád zajde i do divadla či na koncert.

jt

JAWA – továrna na klukovské sny

Po druhé světové válce doslova zaplavila svět motocykly. Její legendární „Péráky“ a „Kývačky“ byly snem mnoha kluků a mužů ještě na začátku 60. let minulého století. Pak ale začal téměř půl století trvající pád. Přežila a dnes o sobě dává znovu vědět – JAWA.

Co František Janeček netušil

Psal se rok 1929, když v Praze založil Ing. František Janeček firmu na výrobu motocyklů, kterou později přestěhoval do Týnce nad Sázavou. Na trh je začal dodávat pod značkou JAWA. V historii výroby motocyklů byla jednou z více než 2 500 značek na světě, ale jen jako jedna z mála dokázala získat světový věhlas. Zasloužil se o to její „duchovní otec“ řadou svých patentů a vynálezů ještě před druhou světovou válkou. Sláva firmy pokračovala i po roce 1945, kdy se po znárodnění stala majetkem státu. Na svět tehdy přišel nejmodernější motocykl své doby

od počátku 60. let se na JAWU pohlíželo jako na útlumový program – nedostávala žádné peníze na stavební, strojní ani technologické investice. Výsledkem bylo, že jsme v roce 1989 zdědili technicky a technologicky zastaralou fabriku s 25 let starým výrobkem, který nebyl schopen ničemu konkurovat,“ zavzpomínal jednatel společnosti JAWA Moto spol. s r. o. František Hruška. Důsledky tohoto rozhodnutí firma pocítuje dodnes.

Blýskání na lepší časy

„Nynější situace není předobrazem toho, jak se k firmě chováme v posledních 20 letech, ale je důsledkem toho, jak se k ní chovali naši předci mezi lety 1960 až 1990. Vykríkávali jsme tehdy do světa, že vyrábíme 100 000 motocyklů ročně, což je sice pravda, ale z hlediska ekonomiky závodu a dnešního pohledu na hospodaření to bylo s hlubokou ztrátou,“ upozornil František Hruška a stručně shrnul další kapitolu nedávné historie JAWY: konkurz, složitá privatizace, neúspěšné námluvy se světoznámými výrobci

Škody vstoupil koncern VW, měl daňové prázdny a všichni ve státě mu šli na ruku, přitom trvalo zhruba 15 let, než se dostal od favorita k oktávii. JAWĚ s JIHOSTROJEM v zádech a bez daňových prázdny a úlev to trvá teprve 17 let. Postavit nový motocykl nelze přes zimu v garáži, je to otázka výzkumu, vývoje, mnoha slepých cest. Není neobvyklé, že od myšlenky k prototypu to trvá pět, sedm roků, obzvlášť v našich podmínkách. Na celý motocykl máme pět nebo sedm konstruktérů, adekvátně tomu pak vývoj trvá podstatně déle.“

Z tohoto úhlu pohledu je podle něj JAWA úspěšná, protože si až na drobné výjimky na svůj provoz vydělá, na modernizaci a investice to ale nestačí. Pomocnou ruku však podal holding. „Když bych měl současnost porovnat s léty velké slávy, to znamená stotisícovými sériemi s velikou ztrátou a obrovskou zaměstnaností víceméně celého okresu, tak dnes je firma zdravější, stojí na pevných základech, modernějším způsobu hospodaření a řízení. Tenkrát jsme sice ročně vyráběli 100 000 motocyklů, ale byli jsme pouze útlumový program bez perspektivy, dneska vyrábíme 2 000 až 2 500 motocyklů, ale jsme firma, která funguje tak, jak zdravá firma fungovat má. Máme kolem 100 zaměstnanců, což se nedá srovnat se zaměstnaností v předchozích obdobích, kdy jsme si ale na druhou stranu vyráběli všechno, včetně světel a blinkačů. Ta doba je už dávno pryč,“ shrnul František Hruška.

Budoucnosti se JAWA nebojí

Zásadně se mění i vzhled týnecké továrny. Na podzim 2012 došlo k historickému rozhodnutí zbourat „starou fabriku“, tedy původní nevyužívané objekty z 19. století a budovy postavené ve 40. letech minulého století. Zůstaly jen novější haly, vedení firmy nechalo upravit pozemek po stržených stavbách, postavit nový vjezd do areálu, opravit a zateplit opláštění budovy, vybudovat nové rozvody topení a vody, přestavět bývalý sklad hutního materiálu na lisovnu. Firma nakupuje novou technologii, zřídila centrální obrobnu, buduje novou lakovnu a zkušebnu vývojových motocyklů, připravuje nákup nových strojů na dělení a ohýbání materiálu. Jednu halu pronajala slévárně ALUMETALL CZ, která jí dodává většinu odlitků. Rekonstrukce hlavních budov a nákup technologie by měly skočit do poloviny letošního roku. „Otevřením nové vrátnice, nové expedice a nových provozů bychom chtěli dát najevo, že jsme se ze strašidelného zámku stali nejhezčím barákem v Týnci, doteď se za JAWU město právem stydělo teď, ‘vyhrožuju’ starostovi, že od léta se bude muset hodně snažit, aby bylo město stejně pěkné jako JAWA,“ vtipkoval František Hruška.

Od padesátky k litru

Citelných změn doznává i sortiment. Novým motocyklem je pořád tradiční JAWA

konstruovaný tajně za druhé světové války – první odpružený model zvaný „Pérák“. Neméně převratným byl i model zvaný Kývačka, vyráběný v 50. letech minulého století, který firma vyvážela do více než 120 zemí světa. Československý motocyklový průmysl měl tehdy obrovský náskok a svět od něj opisoval...

Období nadvlády JAWY ale netrvalo dlouho. „Do socialismu nepojedeme na motorce, ale autem,“ prohlásil údajně v roce 1963 jeden z tehdejších mocipánů, a výroba motocyklů se tak rázem stala útlumovým programem. Prvním „hřebíčkem do její rakve“ bylo zrušení motorárny na pražské Pankráci v Praze a její přestěhování do Strakonice. Cestu do pekla pak završilo v 70. letech direktivní nařízení orientace výroby a exportu na Sovětský svaz a země RVHP. „Po celé období

motocyklů. Blýskat na lepší časy se začalo až v roce 1995, kdy do procesu privatizace JAWY vstoupil JIHOSTROJ Velešín, potažmo jeho předseda představenstva Jiří Gerle. O dva roky později založil dceřinou společnost JAWA Moto spol. s r. o., která používá chráněnou značku JAWA.

Z firmy odsouzené k zániku se JAWA postupně začala měnit ve fungující továrnu. „V posledních zhruba třech letech v týnecké JAWĚ probíhá to, co se v ní neudálo v předchozích možná 50–70 letech dohromady, a to obrovská restrukturalizace technologie a revitalizace výrobního areálu. JAWA existuje, dál vyrábí motocykly a my předpokládáme, že motocykly bude vyrábět pořád,“ konstatoval František Hruška. A jedním dechem přidává odpověď na častou otázku „proč jim to trvá tak dlouho“: „Když do mladoboleslavské

350, kterou týnecká továrna vyváží až z 90 procent, zejména na Kubu, do Latinské Ameriky a Argentiny. Velký zájem má JAWA prodávat motocykly i do zemí bývalého Sovětského svazu, kde dosud jezdí téměř 2,5 milionu motocyklů z Týnce. JAWA tam má dobrý zvuk, na který by ráda navázala, rozjezdu ale brání tamní ekonomické problémy. Na začátku letošního roku JAWA uzavřela úmluvu s obchodním partnerem, který má zájem o dovoz jejích „třístapadesátek“ do Mongolska, ročně by tam mohla poslat 400 až 500 motocyklů. Tato kubatura představuje 80 až 90 procent z celkové roční produkce JAWY, která se pohybuje kolem 2 000 motocyklů. V tuzemsku a Evropě, hlavně Anglii, se jejich prodej počítá v řádech desítek kusů.

Letos by měla skončit výroba motocyklů JAWA 50 a JAWA 125, protože v těchto kubaturách firma nedokáže konkurovat levnějším čínským výrobkům. V sortimentu si ponechá motocykl JAWA 660, který je podle Františka Hrušky srovnatelný s konkurencí světoznámých italských a japonských značek. „Prodej ‚660‘ je ale menší, než bychom si představovali. Tuzemský a částečně i evropský zákazník má totiž představu, že náš motocykl musí být stejně dobrý jak konkurenční, ale za polovinu, maximálně dvě třetiny jeho ceny. Taková rovnice ale nemá řešení, protože speciální díly, jako motor, pérování, brzdy, pneumatiky, kola, světla, ovládání, jsou na našich i konkurenčních motorkách prakticky identické,“ vysvětlil František Hruška.

Přesto chce podle něj JAWA výrobu modelu 660 udržet ještě nejméně tři až pět let. Začala už ale vyvíjet motocykl s litrovým motorem, jehož konstrukce vychází z tradice

„jawačského“ designu. Prvních deset, dvacet motocyklů by se na trhu mohlo objevit už letos na podzim. Ve stadiu stavby prototypu je také motocykl s objemem 1200 cm³, který by se do výroby měl dostat v letech 2017–2018. „Tyhle poslední dva motocykly nebudou pro tuctové zákazníky, ale pro fajnové motorkáře, a jejich cena se bude pohybovat kolem 300 000 korun. Chceme těmito modely oslovit skupinu zákazníků, kteří ježdění na motorce mají jako hobby,“ dodal František Hruška. Filozofie výroby je podle něj založena na malých limitovaných sériích motocyklů s různými doplňky, vyrobenými na přání zákazníků.

O budoucnost JAWY se František Hruška nebojí. „V horizontu roku 2016 by nám měly

zůstat ve výrobě motocykly o kubaturách 350, 660 a 1000. Nosnou přitom bude JAWA 350, jejíž výroba by se měla ročně pohybovat kolem 2 000 kusů, u ostatních modelů budeme spokojeni, když jich od každého prodáme kolem 200 kusů ročně,“ dodal.

Se stovkou zaměstnanců v jednosměnném provozu je podle něj JAWA v současnosti schopna vyrobit 2 500 až 3 000 motorek ročně. Se zavedením druhé směny, zvýšením produktivity práce a s minimálním nárůstem pracovníků se roční produkce továrny může zvýšit na 7 000 až 10 000 motocyklů. Podle Františka Hrušky to není nereálné.

jt

**MĚSTO
TÝNEC
NAD SÁZAVOU**

Nová občanská poradna

V lednu byla otevřena nová občanská poradna. Nachází se ve zdravotním středisku a je v provozu každý čtvrtek mezi 14. a 16. hodinou. Poradna slouží občanům,

kteří se dostali do úzkých či si nevědí rady se svou životní situací. Může se jednat například o dluhy, náhlé onemocnění člena rodiny a následnou péči o něj, vztahové problémy a další situace, kdy je složité hledat pomoc a občan neví, kam se může obrátit.

V poradně je k dispozici odborný sociální pracovník, který pomůže s řešením daného problému, nebo zajistí pomoc prostřednictvím dalších odborníků, například psychologa, právní občanské poradny, zdravotní sestry domácí péče a dalších. V poradně také pomohou s vyplněním formulářů pro Úřad práce, popřípadě zajistí i jejich odvoz do Benešova.

Více informací podají sociální pracovnice Jana Chlístovská, tel.: 733 224 305 nebo Petra Filipová, tel.: 733 741 707.

Ples města

V únoru se uskutečnil již 11. ples města Týnec nad Sázavou. Ve Společenském centru se rozezněla hudba k poslechu i k tanci v podání kapely Čejka band. Klasické předtančení standardních a latinsko-amerických tanců bylo tentokrát v podání Milana a Petry Pilousových. Nechyběla ani tradiční tombola a celým večerem provázela Blanka Takáčová. Jako půlnoční překvapení vystoupila pražská skupina Ilusias s kombinací laserové show a černého divadla.

Chovatelské trhy

Srdečně zveme na zahájení pravidelných chovatelských trhů, které se uskuteční v neděli 19. dubna 2015 v chovatelském areálu Městského úřadu Týnec nad Sázavou od 8 do 11 hodin. Trhy se budou opakovat každou třetí neděli v měsíci. Návštěvníci na nich budou moci zakoupit chovatelské produkty nejen od místních chovatelů (králíky, slepice, holuby, okrasné ptactvo, domácí vajíčka apod.).

Martina Höhnová

Centrum sociálních služeb Tloskov otevřelo dveře veřejnosti

Na zařízení pro lidi s postižením se často pohlíží, jako by byla za „vysokou zdí“. V Tloskově se však snaží dveře otevřít dokořán a zvou k návštěvě: „Jsme možná trochu jiní, ale stejně jako vy se rádi smějeme a bavíme, máme své starosti, lásky a trápení. Přijďte se přesvědčit“. Klienti Centra sociálních služeb (CSS) v Tloskově.

Tloskovské centrum, dříve známé jako diagnostický ústav nebo ústav sociální péče, funguje už 56 let. „Změnou názvu před dvěma roky jsme chtěli ukázat, že nejsme ústavem, ale centrem, které opravdu podporuje lidi se zdravotním postižením, především s mentálním postižením a autismem. Klientům nabízíme nejenom pobytovou péči, ale dalších pět služeb, které mohou využívat,“ říká ředitel Matěj Lipský. Cílem je podle něj postarat se o to, aby člověk s postižením mohl co nejdéle zůstat v rodině a pobytovou službu začal využívat až v okamžiku, kdy se potřebuje osamostatnit. „Snažíme se pro ně pak zajistit spíš chráněné bydlení než „ústavní péči“. Samozřejmě čím je postižení

tí: zabrala ho německá okupační správa, byl v něm Domov mladých pracovníků vynálezců, vyráběly se v něm loutky a hračky, sídlila tu vojenská poddůstojnická škola. Od roku 1957 byl zámek prázdný až do 1. listopadu 1959, kdy byl přidělen ústavu sociální péče pro děti a mládež. Na přelomu 21. století prošel areál rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací.

„Hodně se otevíráme veřejnosti. Tloskov není jenom zámek a podzámčí, kde v domečkách bydlí klienti ve svých „rodinách“. Tloskov jsou i pronajaté byty v Benešově a Neveklově, kde žijí naši klienti, kteří se osamostatnili a mají naši podporu jen v rámci chráněného bydlení. Tloskov jsou i rodiny, do nichž dojíždíme jako terénní pracovníci, abychom je podpořili. A naopak v samotném Tloskově nenajdete uzavřené brány. Jezdí k nám maminky s kočárky, chodí k nám školy a školky, pořádáme různé kulturní akce. Snažíme se být přirozenou součástí města Neveklov a Posázaví,“ dodal Matěj Lipský.

Dveře tloskovského zámku dokořán

větší, tím musí být péče komplexnější a větší, pak ale nastupují další alternativy. U nás je to třeba denní stacionář, kde je člověk přes den a na noc chodí domů. Nebo nabízíme odlehčovací službu, kdy si rodiny potřebují odpočinout, protože je velice náročné pečovat o člověka s postižením, takže klient pak u nás může být třeba víkend, měsíc až půl roku,“ shrnul Matěj Lipský.

CSS Tloskov, jehož zřizovatelem je Ministerstvo práce a sociálních věcí, má celostátní působnost. Může se postarat až o 250 klientů, pro 192 z nich je v současnosti tloskovský areál i domovem, zbylí využívají jeho ostatní služby: ranou péči, sociální rehabilitaci pobytovou, chráněné bydlení, odlehčovací službu a denní stacionář.

Tloskov není jenom zámek a podzámčí

Tloskovský zámek, v němž CSS sídlí, má za sebou pohnutou historii. Vznikl na základech tvrze postavené ve 14. století, která byla o tři století později přestavěna na opevněný zámek. Jeho podoba i využití se v průběhu let měnily, největších změn doznal ve 20. stole-

Pořádáním různých společenských akcí pro veřejnost chtějí podle Matěje Lipského ukázat, že lidé s postižením nejsou nějak „blázní“, že jsou to v podstatě lidé jako všichni ostatní, jen mají třeba nižší intelekt, takže mají podivnější, někdy až metafyzické otázky. Jsou ale součástí naší společnosti. „Když tedy potkáme člověka se zdravotním postižením, nebudu přecházet na druhý chodník, zakrývat si oči a tvářit se, že ho nevidím, nebo naopak na něj zírat, ale budu ho brát takového, jaký je,“ dodal Matěj Lipský.

Klienti CSS Tloskov o sobě dávají vědět. V širokém okolí je známá jejich kapela Kabrňáci, která v současnosti natáčí už třetí CD. Křtít se bude v listopadu a jeho kmotrem by měl být zpěvák Václav Neckář. CD dostanou zdarma už v květnu návštěvníci divadelního festivalu, který CSS pořádá v aule Obchodní akademie Neveklov v rámci mezinárodního projektu Grundtvik. Kromě tloskovského divadelního souboru Šumajzl se přehlídky zúčastní soubory z Německa a Slovenska. Účast na akci přislíbila i herecká legenda Lubomír Lipský.

Sdružení Sport, s nímž tloskovské centrum úzce spolupracuje, pořádá od 26. do 28. května 26. ročník Sportovních her pro lidi s mentálním postižením, kterého se účastní klienti z Česka i zahraničí. Další sportovní aktivitou bude v červnu Den bojových umění, na němž se představí mistři svého řemesla – mezinárodně uznávaní judisté Karel a Jaromír Musilovi a olympijský reprezentant Jaromír Ježek, vystoupí tu i benešovští judisté. Zájemci budou také moci proniknout do tajů tai-ji a kung-fu pod dohledem Taiji akademie Praha. V září se pak v CSS uskuteční tradiční turnaj v minikopané Memoriál Ladislava Zemana, v němž si změří síly týmy klientů, zaměstnanců, sponzorů a dalších sportovců.

Tloskovem bude znít také hudba. 1. srpna se tu opět uskuteční proměnná zastaveníčka při hudbě komorních souborů složených z umělců z celého světa, organizovaná sdružením Ameropa. „Tloskov ožije duchem barokního zámku. Máme potvrzeno vystoupení muzikantů z Japonska, Švýcarska, Islandu, Číny, Jižní Koreje, koncerty budou veřejné a vstupné bude dobrovolné,“ uvedl Matěj Lipský. Po loňském velkém ohlasu se 14. listopadu uskuteční v CSS také druhý Evropský den muzikoterapie, který propaguje tento způsob léčby.

Den otevřených dveří CSS Tloskov se letos uskuteční 17. června. Veřejnost si bude moci prohlédnout areál, mimo jiné svíčkařskou a keramickou dílnu, zahradu, farmu, rehabilitační bazén nebo kavárnu, v níž zahraje kapela Kabrňáci. Součástí bude jarmark výrobků klientů a zábavný program Rádía Tloskov.

Rádío Tloskov

Loni CSS zahájilo vysílání vlastního internetového Rádía Tloskov. Vzniklo úplnou náhodou. „Přišel za mnou kolega, který má tzv. Aspergerův syndrom, což je forma vysokofunkčního autismu. V Tloskově externě pracuje především s tzv. nízkofunkčními autisty neboli lidmi s poruchou autistického spektra. Vymyslel prý něco, co by aktivovalo nejen autisty, ale všechny lidi v Tloskově. Zprvu jsem ho nebral vážně, ale za týden už jsem seděl s IT technikem a řešil, jak by šlo rádio udělat,“ zavzpomínal Matěj Lipský. Rádio vysílá 24 hodin denně, převážně hudbu na přání klientů. „Zjistili jsme si jejich hudební preference a jsem rád, že to není jen laciný pop. Dramaturgie je zajímavá – je tam hodně folku, country, ale i dechovka a rock,“ potěšilo Matěje Lipského, který se v minulosti věnoval mimo jiné i muzikoterapii. Klienti pro rádio vymýšlejí také znělky, namlouvají spoty, dělají rozhovory se zajímavými osobnostmi. „Moc je to aktivuje, když jedou dělat rozhovor do externích nahrávacích studií, tak se oholí, přemýšlejí, jestli si nekoupí novou košili, ženy se vystrojí, navoní, je to pro ně velká událost,“ poznamenal. Do přípravy vysílání chce zapojit i klienty s hlubokou mentální retardací, kteří také rádi poslouchají muziku.

»»»

„S rádiem máme velké plány. Chceme vybudovat vlastní rozhlasové studio, zadali jsme už projekt a do letošního podzimu ho chceme mít aspoň částečně hotové. Je to nákladná záležitost, takže budeme shánět sponzory a partnery. Ale věřte mi, že naše rádio bude velmi populární. Takže kdo se přihlásí

ke spolupráci teď u jeho zrodu, má šanci se stát partnerem rádia,“ vyzval Matěj Lipský.

Farma Skalka

Součástí CSS Tloskov je i farma Skalka. Klienti ji využívají k zooterapii a pracovní terapii, kdy se pod vedením odborného personálu podílejí na zajištění jejího chodu a starají se o zvířata. Získávají tak pracovní návyky, které jim pak usnadní uplatnění na trhu práce. „Pracují například na Statku Benice, v benešovské pekárně, v hotelích na Nové Živohošti. Jsou opravdu moc šikovní a práce si váží. Takže kdyby měl kdokoliv chuť je zaměstnat, bude určitě spokojený,“ řekl Matěj Lipský.

Klienti si podle něj navíc velmi cení toho, že pak získají práci mimo „ústav“, což je v některých případech prvním krokem k jejich osamostatnění. Matěj Lipský ale na druhou

stranu dodává, že kvůli předsudkům není snadné pro klienty práci najít. „Snažíme se dělat osvětu. Snažíme se jednak dát vědět, že máme dobré služby a dobré zařízení, které funguje trochu jinak než jemu podobná, ale zároveň že jsou tu lidé s postižením, které se nikdo nemusí bát zaměstnat,“ shrnul.

Farma Skalka byla kdysi jednou ze zastávek staré koňské cesty, kde pocestní mohli přenocovat, občerstvit se a postarat se o své koně. Matěj Lipský prozradil, že by chtěli areál v tomto duchu v budoucnu provozovat a proměnit ho ve významné turistické místo, při zachování všech stávajících terapeutických aktivit.

Další informace jsou na www.tloskov.cz; www.facebook.com/CentrumSocialnichSluzebTloskov.

jt

Statek Vlčkovice, o.p.s. pomáhá lidem v nouzi

I když sám bude ještě dlouho potřebovat pomoc druhých, sám pomáhá už teď – Statek Vlčkovice. Má za sebou pohnu-

tou historií. Bývalou vodní tvrz majitelé přestavěli v 18. století na zámek. V roce 1925 ho vlastnil František Počepický, za nějž zámek i s přilehlými hospodářskými staveními prosperoval. Pak ale přišlo období totality, které se na stavu areálu neblaze podepsalo. Zlom nastal až v roce 1993, kdy byl objekt vrácen restitucentům – rodině Počepických, která se pustila do jeho postupné obnovy.

V roce 2008 byla založena obecně prospěšná společnost Statek Vlčkovice, o.p.s., která si dala za cíl vytvořit a poskytovat službu sociálního bydlení a odlehčovacích služeb pro mladé osoby s lehkou mentální retardací a sociálním znevýhodněním. Z osady Vlčkovice chce vybudovat turisticky zajímavou destinaci s obnoveným kulturním dědictvím.

Sociální služby

Cílová skupina byla později přehodnocena a hlavním projektem se stalo sociální bydlení. To je určeno osobám ze Středočeského kraje v aktuální bytové nouzi, kterým z různých důvodů chybí prostředky nutné k pokrytí tržního nájemného, či jsou na trhu s bydlením diskriminovány. Součástí této služby je také poradenství, které klienty naučí, jak po výstupu ze sociálního bydlení zvládnout život bez podpůrné organizace. Obyvatelé zároveň na statku pracují, pomáhají například revitalizovat areál, pomáhají v lese se dřevem, učí se pěstovat zeleninu.

VlčkoviceFest

Statek Vlčkovice také pořádá kulturní akce. Výtěžek z nich jde na podporu sociálních projektů. Největší z akcí je letní VlčkoviceFest, který letos oslaví již své 11. výročí. Tento festival je svým zaměřením v regionu ojedinělý. Účastní se jej kolem 350 návštěvníků. V minulých letech se díky jeho výtěžku povedlo opravit tři bytové jednotky, z nich

dvě slouží jako byty pro sociální bydlení a jeden jako zázemí pro dobrovolníky.

Dobrovolnictví

Dobrovolnický program je stěžejní aktivitou, bez které by nebyl zajištěn chod ostatních projektů. Dobrovolníci přijíždějí na statek ve Vlčkovici pravidelně na pracovní víkendy a pomáhají uvést v život zdejší projekty. Dobrovolníkem se může stát každý, jednotlivec i skupina (školy, spolky apod.), kdo má zájem pomoci naplňovat poslání statku. Během školního roku jsou preferovány víkendové brigády, na prázdniny je možné organizovat brigády i týdenní.

Kulturní dědictví

Statek Vlčkovice, o.p.s. bojuje za záchranu budov statku a snaží se je přestavět tak, aby se v nich mohly realizovat sociální a kulturní projekty. Některé budovy jsou kulturní památkou a mají kromě svého génia loci i historický význam.

Plánované aktivity

Organizace nyní připravuje projekt sociálního podniku jako dceřiné společnosti Statku Vlčkovice, o.p.s. Jeho cílem je vybudovat vlastní bourárnu pro zpracování zvířat chovaných na statku a skromnější ubytování s přednáškovou místností. Snahou také je zapojit firmu do technických prací pro obec (štěpkování, sečení trávy, udržování a revitalizace zanedbaných lokalit). Pomáhat by s tím mohli právě obyvatelé sociálního bydlení a další osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Jakub Počepický, jt

Hodiny s příběhem

Jeich tikot nás provází celý život – ukrájí čas, i když o tom mnohdy ani nevíme. Hodiny, hodinky, budíky, „cibule“... s ručičkami i bez nich, s číselníky nebo displeji. Když se zastaví, může se ozvat smích i pláč. Jaké vzpomínky a příběhy se k nim vážou u vás a vaší rodiny? Možná jste je sami prožili, možná je znáte jen z vyprávění – podělte se o ně s lidmi, kteří na podobné zážitky zatím čekají.

Příspěvky budou se svolením autorů zveřej-

něny a nejkrásnější z nich se stanou základem výstavy a tištěné publikace. Své vyprávění zašlete na adresu: Domácí hospic RUAH, Tyršova 2061, 256 01 Benešov nebo na e-mail: hodiny@ruah-ops.cz.

Komise 10. července 2015 vyhodnotí 30 nejhezčích příběhů a tři nejzajímavější ocení originálními dárky.

Podrobné informace najdete na www.ruah-ops.cz.

Výzva pro týnecké pamětníky

Jaký je příběh věžních hodin Společenského centra – Hotelu Týnec? Nad městem odbíjeji

již od roku 1959, ale samotný hodinový stroj byl zakoupen pro budovu kempelky v roce 1942 a je patrně mnohem starší. Zde všechny stopy končí, proto se obrácíme s prosbou na veřejnost: Pomozte nám doplnit „příběh našich hodin“ od chvíle zrodu po současnost.

Uvítáme jakoukoli informaci o hodinách: e-mail: jolana@centrumtynec.cz, tel: 730 516 438 nebo osobně v Turistickém informačním centru Hotelu Týnec, Klusáčkova 2.

jt

Hospic Dobrého Pastýře chválí dobrovolníky

Rozhodli se část svého volného času věnovat něčemu dobrému a smysluplnému. Přicházejí, aby pomáhali. K Hospici Dobrého Pastýře patří od jeho počátků a dodnes jsou jeho neodmyslitelnou součástí. Dobrovolníci.

U nás v centru denních služeb, nebo jak my někdy říkáme ve stacionáři, kam pacienti přicházejí proto, aby příjemně strávili čas ve společnosti ostatních, jsou dobrovolníci vždy velmi vítáni. Řada z nich zde získává první zkušenosti s prostředím hospice, rozkokuje se a rozmýšlí, kde v hospici najde své místo. Někteří dobrovolníci nakonec zakotví u lůžka pacientů. Dělají jim společnost, povídají si s nimi nebo jim předčítají knihy. Někteří se ale rozhodnou docházet i nadále k nám do stacionáře a pomáhat

s programem.

Každý dobrovolník je jiný a přináší k nám jinou energii a jiné podněty. Každý má jinou motivaci, proč se pro dobrovolnictví rozhodl, každý má jiné zájmy, které u nás může uplatnit. A tak tu máme například Vlastu, aktivní seniorku, která přijíždí z Prahy se svou harmonikou a klientům vydrží dlouhé hodiny hrát písně nejrozličnějších žánrů. Svým zpěvem nás přenese k táborovému ohni, do obyčejné hospody i na moravskou vinici. Jindy zase přichází Jana se svým malým synem Martínkem a společně s klienty peče výborné buchty a koláče. Pravidelně nás navštěvuje i seniorka Boženka, která nás třeba učí zdobit vajíčka či klientům díky své zručnosti pomáhá s šitím – to když se pustíme do výroby plyšáků z ponožek. Občas se

zastaví i dobrovolnice Leona, vysokoškolská pedagožka a sbormistryně – s klavírem zpívá jako anděl. Zdaleka jsem nevyjmenovala všechny, ale i tak je vidět, jak moc důležití dobrovolníci pro nás jsou. Přinášejí totiž závan běžného života a propojují svět hospice se světem venku. Troufám si říct, že tato setkání jsou obohacující pro obě strany – jak pro pacienty, tak pro dobrovolníky.

Dobrovolnický program u nás vedou Jana Ambrožová (pro Hospic Dobrého Pastýře) a Lucie Bimková (pro Nemocnici Rudolfa a Stefanie v Benešově). Pokud Vás zajímá nebo se o něm chcete dozvědět víc, podívejte se na www.hospic-cercany.cz do sekce „Dobrovolníci“, nebo nás prostě kontaktujte.

Klára Dvořáková

Veřejně prospěšné práce – šance pro nezaměstnané

Možná jsou ve vašem okolí lidé, kteří se dlouhé měsíce marně pokoušejí najít práci. Pro zaměstnavatele jsou třeba moc mladí nebo staří, jindy je překážkou zaměstnání jejich zdravotní stav nebo péče o dítě. Tito lidé patří do kategorie přednostně podporovaných skupin uchazečů o zaměstnání, kterým úřad práce nabízejí pomoc i formou aktivní politiky zaměstnanosti, mimo jiné formou rekvalifikací, společensky účelných pracovních míst nebo veřejně prospěšných prací.

Veřejně prospěšné práce nejčastěji využívají obce a města ke zlepšování životního prostředí, udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství. „Máme zkušenost, že v obci, která formou veřejně prospěšných prací zaměstnává uchazeče o zaměstnání, je to na první pohled vidět,“ řekla ředitelka Kontaktního pracoviště Úřadu práce v Benešově Kateřina Novotná.

Na Benešovsku tuto možnost podle ní pravidelně využívá poměrně dost obcí, i když je to spojeno s určitou administrativou. Okruh uživatelů by se ale mohl rozšířit, protože

stát dá na veřejně prospěšné práce v nadcházejícím období více peněz než v minulých letech. „Chceme tuto formu podpory dostat do širšího povědomí, protože si myslím, že by ji mohla využít téměř každá obec,“ dodala Kateřina Novotná.

Jako příklad veřejně prospěšné práce v oblasti zlepšování životního prostředí v obci vyjmenovala například výsadbu a údržbu zeleně, práce v obecním lese, odstraňování černých skládek nebo opravy laviček a plováků. Lidé takto zaměstnaní mohou pomáhat s úklidem ulic, nemovitostí a sportovišť v majetku obce nebo s čištěním potoků.

Veřejně prospěšné práce lze využít také v oblasti kulturního rozvoje, a to při organizaci kulturních akcí, pomocné a pořadatelské činnosti, úklidu muzea nebo při pořádání akcí v domě dětí. Uživatelé mohou pomáhat i v oblasti sociální péče – v neziskových organizacích, pečovatelských službách, při pomocných a úklidových pracích v domovech pro seniory, školách, domech dětí, apod. Nabídka zaměstnání je ale mnohem

širší: pomocné práce pro městskou policii, práce v městské knihovně...

Na mzdové náklady člověka zaměstnaného v rámci veřejně prospěšné práce Kontaktní pracoviště úřadu práce v Benešově měsíčně přispívá 14 000 korunami. Takto vzniklý pracovní poměr může trvat maximálně 24 měsíců.

Na Benešovsku bylo v evidenci úřadu práce k 31. 12. 2014 celkem 788 uchazečů o zaměstnání vedených v evidenci déle než pět měsíců. Zvýšená péče při zprostředkování práce byla věnována mimo jiné 352 lidem kvůli jejich zdravotnímu stavu, 140 absolventům bez praxe, 740 mladým do 30 let, 868 lidem starším 50 let a 313 osobám pečujícím o dítě. V rámci veřejně prospěšných prací bylo v roce 2014 podpořeno 175 uchazečů a vyčerpáno bylo zhruba 13,8 milionu korun.

Bližší informace o možnostech aktivní politiky zaměstnanosti jsou na <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>.

jt

Do Hvězdičky za keramikou i paličkováním

V Mateřském centru Hvězdička probíhají pod vedením lektorky Aničky Strnadové již třetím rokem velmi oblíbené kurzy večerní keramiky pro dospělé. Nadšené keramičky i keramici se scházejí jednou za čtrnáct dní v pondělí ve večerních hodinách v herně Hvězdičky. Tvoří z hlíny nádherné věci, které mnohdy nevypadají, že jsou dílem amatérských nadšenců, kteří se přišli odreagovat od všedních starostí. Ba naopak jejich výrobky jsou jak od profesionálů. Vyrábějí různé věci, od jmenovek na dveře, hrnečků, květináčů, mističek až po nesčetné postavy a panenky, různých zvířátek, betlémů, svícňů... Je toho mnoho a je radost si vždy hotové výrobky prohlédnout. Nestačíte se divit, jak jsou nápadité a pěkné.

Vedle keramiky pro dospělé probíhají jednou týdně v herně i kurzy keramiky pro malé dětičky, a to ve věku od 3 do 6 let. Tvoří se i v mateřské školce Na Karlově, kam lektorka jednou týdně dochází. Těžko říci, koho baví keramika víc, jestli dospěláky nebo

děti. Do tvoření výrobků jsou správně zapáleni malí i velcí. Lektorka se jim všem s tr-

pělivostí věnuje a vždy přispěchá na pomoc s cennou radou nebo pomocí, když se někdo dostane do úzkých.

Ve Hvězdičce se pod jejím vedením schází pravidelně také skupina děvčat na paličkování. Kurzy paličkování běží od září. Jejich účastníci se zatím naučili řetizek, pláténko, rohy, růžky a pokračují v dalších vzorech. Můžou se k nim, ale klidně přidat i úplní začátečníci, protože se vše, co už děvčata umí, postupně naučí i oni. A co na paličkování potřebujete? Herduli malé nebo střední velikosti, 16 párů paliček, stojánek, který můžete nahradit košíčkem nebo krabicí, a hlavně chuť si něco nového vyzkoušet. Co říkáte, není to lákavá inspirace pro příjemně strávený večer?

Blanka Škorpová, MC Hvězdička

V Jílovém u Prahy začala rozsáhlá oprava místních komunikací

Zlepšení špatného stavu místních silnic a zejména zlepšení obslužnosti provozoven živností, obchodního domu, pošty, školských a zdravotnických zařízení je cílem projektu nazvaného „Jílové u Prahy – severozápadní část – rekonstrukce místních komunikací“.

Stavba byla zahájena 23. února 2015 a její ukončení se plánuje na konec května letošního roku. Náklady se pohybují kolem 20 milionů korun, z toho přibližně 13,5 milionu korun pokryje dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj a zbytek zaplatí město.

Rekonstrukce se týká ulic Rudných dolů, Čihákova, Husova a Na Tobole, které jsou napojeny na krajské komunikace ve směrech do Prahy, Benešova a Davle. Celkem bude zrekonstruováno přes jeden kilometr místních komunikací, a to včetně odvodňovacích prvků. Budou opraveny i chodníky a vjezdy a upravena místa pro parkování.

Právě díky úpravě parkování selepší průjezd městem. Tím bude naplněn druhý, také velmi významný cíl projektu, kterým je za-

jištění bezpečného a bezkonfliktního průjezdu hasičských vozů HZS Středočeského kraje. Požární stanice v Jílovém u Prahy zajišťuje ochranu na území 24 obcí, v nichž žije dohromady 45 000 obyvatel.

„Příprava projektu včetně žádosti o dotaci a výběr dodavatele trvala celý rok,“ říká starostka Květa Halanová a dodává: „Konečně se nám podaří díky dotaci obnovit významnou část městských ulic, které jsou ve velmi špatném stavu. V letošním roce to bude výrazný posun k lepšímu. Současně s naší akcí proběhne i rekonstrukce celé Pražské ulice, která je Středočeského kraje“. Starostka požádala občany o trpělivost, protože rozsah dopravních omezení bude do konce května velký.

Jiří Zápál

O masopustu se do Sázavy vrátila i legendární dvojice V+W

Sázavský masopust v únoru opět rozčeřil poklidnou atmosféru městečka na břehu stejnojmenné řeky. Masky zaplavily nádvoří zdejšího kláštera a za doprovodu kapely CODA se pak vydaly přes lávku na náměstí V+W. Tam byly přichystány stánky s občerstvením a zabijačkové hody. Baráčníci poprosili starostu o zapůjčení města a maskární rej mohl začít.

Promenáda masek ukázala obrovskou nápaditost tvůrců, kterými byly mnohdy celé

rodiny. Potkat jste tu mohli medvěda, upíry, Simpsonovi, Křemílka a Vochomůrku i s jejich chaloupkou, svatého Petra s družinou andělů, skupinu zajíčků i hrozny vína. Nechyběli čerti, indiánka, kovboj, klauni, rytíři... Ulicemi Sázavy profrčel Posázavský Pacifik a „prošli“ supermarkety Penny a Billa. A nechyběla ani legendární dvojice V+W, která připomněla, že od narození obou protagonistů – Jiřího Voskovce a Jana Wericha – letos uplyne 110 let.

jt

Kamenným Přívozem prošel masopustní průvod

Laufr, medvěd, cikánky, slamáci, kůň... ale ani mrazíkovská Nastěnka, Marfuša a Ivánek nechyběli v masopustním průvodu, který prošel na konci ledna Kamenným Přívozem. Na pětikilometrovou obchůzku obcí v doprovodu živé hudby se vydalo původně 25 masek, cestou některé ubyly (zřejmě v důsledku velkolepé pohostinnosti přívozkých domácností), další přibýly, až jich v cíli bylo na 30.

„Většina kostýmů je z fundusu místních obyvatel, hlavně ty tradiční – kůň, cikánka, medvěd, slamáci, laufr. Vyráběli jsme si je sami, nebo jsme si je nechali udělat,“ říká Jiří Patera, který se ujal role laufra, tedy principála průvodu. Novodobé masky, například Nastěnka a Marfuša, byly z půjčovny.

Účastníci průvodu napjatě čekali, zda jim konšel, v civilu přívozký místostarosta Pavel Pála, udělí povolení ke vstupu do obce. A když slíbili, že nebudou tropit lotroviny, v cestě obcí jim už nic nebránilo. Prakticky v každém příbytku, který na trase navštívili, se jim dostalo srdečného přivítání. K chuti přišly čerstvě smažené koblížky a bramborák, maso i polévka, čaj, grog i něco ostřejšího, zkrátka dokonale pohostění, jak se patří. Vždyť to také byla hostina na dlouhé dny poslední, jak velí masopustní tradice.

„Jsme jediní v obci, kteří jdou jednou ročně za lidmi domů. Nezveme je na koncert nebo divadlo do sokolovny, ale jdeme přímo k nim

na návštěvu. Kvitují to hlavně starší spoluobčané, kteří se jinak nikam nedostanou. Těší se na nás – my jim zahrajeme, zatancujeme, je to oboustranně příjemné setkání,“ podotkl Jiří Patera.

Průvod ukončil svou pouť u restaurace U Veménáče, kde byl podle tradice slavnostně „zastřelen“ medvěd. Tím skončila oficiální část akce. Podle masopustní tradice se ale

ještě do pozdních večerních hodin tancovalo a bavilo.

Masopust se v Kamenném Přívoze slavil už podeváté. Na tradici ze 70. a 80. let minulého století nejprve navázali místní sportovci, po nich převzala iniciativu parta lidí říkající si Spolek pro dobrou náladu.

jt

Sázavský klášter se chystá na změny

Sázavský klášter, památné místo z počátků dějin českého státu a církve, spravované v současnosti středočeským Národním památkovým ústavem a užívané také sázavskou římskokatolickou farností, čekají v nedaleké budoucnosti pozitivní změny.

Připraveny k postupnému naplňování jsou projekty směřující k obnově nejdůležitějších částí klášterního a poutního areálu. Předcházela jim v kontextu reálných možností doby léta dílčích, ale izolovaných oprav, ale také systematictějších průzkumů a výzkumů. Pečlivá, stále se zpřesňující badání v moderní době zde probíhala zejména od 40. let 20. století, kdy jim dal impuls a sám se na nich podílel tehdejší sázavský farář a emauzský benediktin Pater Method Klement. Pracoval zde i několik let po „znárodnění“ klášterního areálu v roce 1951 a předal pomyslné veslo dalším následovníkům.

Generace nadšenců a expertů různých oborů činnosti – historiků, archeologů, kunsthistoriků, architektů, památkářů, restaurátorů a dalších odborníků – stále hlouběji poznávaly v dramatických osu-

dech tisícileté existence kláštera a v prolínajících se vrstvách hmoty nejen jeho krásy, ale také jeho spletitosti, komplikace a zátěže. Poznávaly se také nešikovnosti některých nedomyšlených či účelových oprav, které spíše památce uškodily, než by jí pomohly.

Výsledky těchto nastrádaných zkušeností v dobrém i zlém a souvislejší vnímání areálu Sázavského kláštera vedlo Národní památkový ústav po roce 2006, kdy část areálu český stát odkoupil od soukromé restituentky, k rozhodnutí nechat zpracovat komplexnější projekty oprav s důrazem na jeho vzorovou obnovu. Základní myšlenkou byla vize obnovy budoucího využití, která by respektovala genia loci a památné hodnoty, ale současně vycházela vstříc potřebám a vnímání současných lidí.

Nyní jsou tedy zpracovány provázané projekty obnovy hlavní klášterní budovy a přilehlých exteriérů, včetně dosud návštěvníkům uzavřených zahrad. Na realizaci čekají i dílčí projekty, jako je oprava střechy kostela sv. Prokopa nebo oprava dominantní gotické věže nedostavěného kostela z doby vlády Karla IV., včetně jejího interiéru s vzácnými dřevěnými konstrukcemi.

Postupné naplňování komplexních projektů by mělo nejen odstranit největší bolesti celého klášterního areálu, jako je enormní vlhkost, ale také vybudovat chybějící síť a komfortnější zázemí pro návštěvníky a poutníky. Ruku v ruce s tím by se také měla obnovit legendární svatoprokopská jeskyně, která by se propojila s kryptou kdysi klášterního, dnes farního kostela sv. Prokopa.

V hlavní klášterní budově by měly být vytvořeny nové expozice i prostory se zázemím pro setkávání a vzdělávání lidí, měla by se revitalizovat a zpřístupnit rajská zahrada uprostřed bývalého klášterního obydlí a všechny přilehlé přírodní zahrady. Celý koncept obnovy vychází z duchovního dědictví sv. Prokopa, zakladatele kláštera, který zde na počátku 11. století uprostřed divoké přírody vytvořil místo úcty ke Stvořiteli i ke stvoření, místo naslouchání a vzdělání, kde i dnešní lidé sami nebo se svými přáteli mohou nazírat jeho krásu a prožít pokoj.

sm

Správa kláštera v Sázavě
Zámecká 72, 285 06 Sázava
<http://www.klastar-sazava.cz>

Soběhrdští fotbalisté si sami postaví nové kabiny

Na hřišti FK Soběhrdy vyrostou do podzimu nové kabiny. Zděná budova se sprchami, šatnami, malým skladem a zastřešenou venkovní terasou nebude dílem specializované firmy, ale samotných fotbalistů. Rozhodli se v rámci posílení týmového ducha stavbu zvládnout svépomocí s podporou svých příznivců.

„Je to na dnešní dobu mimořádné, protože mám pocit, že se lidé moc angažovat nechťejí. Vymyslí si něco a čekají, jestli jim někdo něco nabídne, jestli odněkud spadnou peníze. U nás ale na to šli jinak – padesátka lidí se odhodlala zapojit do práce,“ řekl starosta Pavel Bartík.

Fotbalovým nadšencům podle starosty nahrála i finanční kalkulace. Klasický rozpočet plánované stavby by se pod 1,2 milionu korun nedostal, fotbalisté od obce dostali na materiál zhruba polovinu a o zbytek se postarají sami. „Teď už zbývá jen navléknout montérky, rukavice a pustit se do práce,“ vyzývají sportovci na svých webových stránkách. Zveřejňovat na nich budou i termíny jednotlivých brigád.

V obci s necelými 400 obyvateli má fotbalový klub kolem 160 členů, od dětí po dospělé. Jeho historie se začala psát před více než 50 lety. V aktuální sezóně bojují v soběhrdských barvách „A“ team dospělých ve III. třídě, „B“ team dospělých ve IV. třídě a mužstvo přípravy 5+1 v okresní soutěži.

Na webových stránkách klubu se můžete dovést řadu dalších zajímavostí z jeho padesátileté činnosti. Dočtete se třeba o tom, jak hřiště pod obcí pomohlo vybudovat místní zemědělské družstvo, které půjčilo potřebnou techniku, a pak přišly na řadu lopaty a hrábě. V době vzniku nebylo na hřišti žádné zázemí, takže se mužstva převlékala do dresů v jednom z domů ve vsi. Málokdo už taky ví, že v době okupace v roce 1968 byla na hřišti bojová technika s děly namířenými na Benešov.

jt

Do Netvořic za poznáním i zábavou

Jak trávíme dlouhé zimní večery v Netvořicích? Na přednáškách. Dvakrát do měsíce pořádá občanské sdružení Kolna cestopisné přednášky. V polovině února jsme pozvali známou léčitelku, která praktikuje reflexní terapii a zná spoustu osvědčených receptů, paní Marii Příhodovou. Přednáška byla věnována žlučníku a játrům a jejich jarní očištění, ale v podstatě byly zmíněny všechny důležité orgány lidského těla. Posluchačky si pilně zapisovaly recepty a návody a mnohé z nich je již zavádějí do praxe. Přednáška měla velký a kladný ohlas a určitě ji budeme opakovat. Vždyť na našich loukách, v zahradách a lesích rostou hotové poklady a my je neumíme používat k našemu prospěchu.

Ani v jarních měsících nebude o zábavu nouze. V březnu pořádají hasiči svůj tradiční ples. Pro děti připravila základní škola, tak jako každý rok, dětský karneval. Protože už sluníčko začíná mít sílu, vyrazíme do přírody. V březnu „Na Medník za kandíky“ a v dubnu na „Pochod do středu Království českého“. Oba výlety pořádá již tradičně Spolek rodáků a přátel Netvořic.

Na podzim jsme pořádali první ročník „Úklidové štafety“. Akce měla velký úspěch a pozitivní ohlas. Proto nebudeme čekat do podzimu.

zimu a vyrazíme na úklid obce a jejího okolí už na jaře. Tak jako loni budeme kontaktovat okolní obce a uvítáme, když se k nám při úklidu připojí.

Poslední významnou dubnovou akcí bude koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie, kde vystoupí Vox Nymburgensis, smíšený pěvecký sbor s hudebním doprovodem. Akce je pořádána v rámci festivalu „Mezi řekami“.

Na závěr mi dovoluete pozvat všechny do Městského muzea Netvořice, kde se v dubnu uskuteční výstava o velikonočních tradicích.

Pokud se k nám chcete přidat při některých akcích, nebo navštívit Netvořice, sledujte naše webové stránky www.netvorice.cz.

Monika Šlehobrová

Spolek Život v Hradci a okolí zve na velikonoční koncerty vážné hudby

Spolek Život v Hradci a okolí se od svého vzniku před třemi lety zaměřuje na pořádání jak akcí pro děti (Pohádkový Hradec, Propastské maškaření, Loutkové divadlo „Dědy Lupiče“ apod.), tak přednášek a historických vycházek pro dospělé (Pravěké osídlení mezi Stříbrnou Skalicí a Sázavou, Důlní díla a panská sídla na Stříbrnoskalici, Vodní díla na Jevanském potoce apod.). Těmito aktivitami spolek do malé obce Hradec, která je místní částí Stříbrné Skalice, přivádí množství návštěvníků, jejichž počet často několikrát převyšuje trvale zde žijící obyvatele. Zmíněné loutkové divadlo hraje nejen během letních prázdnin, ale je rovněž

součástí dalších akcí, například masopustu či pohádkového lesa.

Letos poprvé se spolek rozhodl rozšířit svoji činnost o koncert vážné hudby raně barokních mistrů. Oslovil mladé umělce – zpěváky Lukáše Zemana a Lucii Rozsnyou doprovázené na historické strunné nástroje Katalinou Ertsey – a naplánoval tři velikonoční koncerty. V pátek 3. dubna od 18.30 tato trojice vystoupí v Muzeu hrnčířství v Kostelci nad Černými lesy, v sobotu 4. dubna bude mít dva koncerty: od 14.00 v Multifunkčním centru ve Stříbrné Skalici a od 19.00 v Kulturní síni U Martina v Sázavě.

Zpěvák Lukáš Zeman trávil v Hradci své mládí během prázdnin a rád se sem vrací ze zahraničí, kde trvale žije. Mezi největší úspěchy jeho dosavadní pěvecké kariéry určitě patří 3. místo na Světové soutěži duchovní hudby v Římě 2014 (Concorso Internazionale „Musica Sacra“ Roma 2014).

Organizátoři věří, že se jim pořádáním podobných akcí podaří zaujmout nejen milovníky vážné hudby, ale i ty zvědavé a vnímavé z Vás, kteří si období velikonočních svátků zpestří účastí na jednom ze tří nabízených koncertů.

Eduard Zeman

Druhý ročník Benešovského Běžeckého Festivalu bude 13. září

Závodníci všech věkových kategorií si budou moci změřit síly v rámci druhého ročníku Benešovského Běžeckého Festivalu (BBF), který se uskuteční 13. září 2015 v Benešově u Prahy. Hlavní závod – Benešovská desítka – bude zároveň Mistrovstvím ČR veteránů (od 35 let). Pořadatelé očekávají, že by se běžeckého festivalu mohlo zúčastnit až 900 běžců. On-line registraci spustili 1. února na www.sport-reg.cz a do 30. dubna je zvýhodněné startovné.

„Termín běžeckého festivalu jsme proti loňskému roku posunuli o týden dopředu, protože 20. září se koná několik velkých zavedených běžeckých akcí v Praze a okolí a nechtěli jsme jít proti nim. Naším záměrem je přilákat do Benešova ještě více běžců než bylo loňských téměř 700. Očekáváme, že by ulicemi města mohlo v rámci festivalových závodů proběhnout 900, možná až

1 000 závodníků,“ řekl ředitel BBF Luděk Procházka.

Součástí BBF bude stejně jako loni pět závodů: Benešovská desítka (10 km), Benešovský minimaratón (4 km), Benešovská juniorka (0,15–1 km), Charitativní běh/chůze (2 km) a Běh hospodyněk (0,65 km). Akce je součástí seriálu Běžec Podblanicka a hlavní závod – Benešovská desítka – se zároveň uskuteční jako běžecké derby Benešov – Vlašim.

Pořadatelé připravují také zábavný program pro celé rodiny. Na benešovském Masarykově náměstí vznikne dětská sportovní zóna, bude se tu pořádat soutěž v malování „Jak sportujeme“, malá škola uzlování, bude se tu hrát minigolf a vystoupí mažoretky Wild Cats a Benešovská kofata. V rámci doprovodného programu se uskuteční také amatérská fotosoutěž Benešovský Běžecký Festival očima fotografa.

Více podrobností o BBF je na www.benesov-beh.cz.

Zdroj fotografií: Photo To Go

Od nevidím do nevidím

Domovu pro seniory Hačka bude věnován výtěžek charitativního běhu „Od nevidím do nevidím“, který se uskuteční 23. května ve Stříbrné Skalici. Akci podruhé pořádá nevidomý horolezec a běžec Jan Říha pod záštitou obce Stříbrná Skalice. Loňský nultý ročník závodu proběhl na podporu dětského domova v Sázavě.

Běžci se vydají na trasu dlouhou 11 kilometrů. Děti se proběhnou po okruhu dlouhém asi 900 metrů.

„Snažím se pomáhat druhým různými způsoby. Pořádám například besedy o mém sportování, a tak ukazuji, že mám okolo sebe lidi, kteří mě berou takového, jaký

jsem. Nevadí jim, že mám handicap a vezmu mě mezi sebe. Tím se dá dokázat hodně,“ říká Jan Říha.

Bližší informace jsou na www.odnevidimdonevidim.cz.

Zdroj fotografií: facebook Jana Říhy

Osmatřicetiletý Jan Říha pochází z Olbramovic, nyní žije ve Stříbrné Skalici. Narodil se s vadou zraku, ale už během základní školy se aktivně věnoval lyžování, plavání a atletice. Vyučil se na odborném učilišti pro zrakově postiženou mládež, kde se poprvé dostal do kontaktu s umělou lezeckou stěnou. Byl to první krůček ke zdolání skutečných vrcholů.

„Snažím se propagovat sport mezi handicapovanými a zdravým lidem zase ukázat, že s jejich pomocí to jde,“ říká nadšený sportovec. Zapojoval se do projektu Schody do nebe, který vymyslel jeho kamarád a horolezec Jan Bednařík. Cílem je vylézt na sedm nejvyšších vrcholů všech světadílů. Tři z nich už má za sebou, letos v září se chystá zdolat další.

Běhá celá rodina

Taky jste propadli onomu velkému fenoménu poslední doby – běhání? Hledáte volné chvíle, abyste s teniskami na nohou mohli pokoušet další a další kilometry? A taky jako mnozí jiní přemýšlíte, kam na tu dobu „odložit“ své děti nebo dokonce svou drahou polovičku? Zkuste je jednou vzít s sebou! Využijte jedinečnou příležitost a vydejte se společně po cestičkách konopištského zámekového parku – poprvé už 25. dubna v rámci závodu NESSI Family Run, podruhé 14. června při Houmr Runu. Přijměte výzvu jejich organizátorů – zkušených trenérů, lektorů a učitelů tělocviku Elišky a Josefa Růžičkových.

NESSI Family Run

„Není to klasický běh, ale akce určená pro celé rodiny. Hromadně se odstartuje a všichni pak společně uběhnou nebo projdou kolem konopištského rybníka trať dlouhou 2,7 kilometru. Děti můžou jet na kole, odrážedle nebo v kočárku, rodiče musí trať zdolat po svých,“ popsala Eliška Růžičková. Přiznala, že impulzem pro uspořádání závodu pro ni byla vlastní zkušenost. „Při sportu mnohdy zapomínáme na své děti, odevzdáme je babičkám, a děti nevědí, proč. Vědí, že máma odejde, že jde běhat, ale nevědí, co to znamená. S manželem se snažíme brát naše děti co nejvíce ven, sportujeme s nimi, i když taky máme rádi každý své „sólo“ běhy. Závodem NESSI Family Run chceme děti motivovat, chceme, aby

viděly svou mámu a svého tátu, jak běží. Potom budou chtít samy taky běhat, což je jen krůček k pravidelnému sportování,“ dodala Eliška Růžičková.

Závod bude zároveň společenskou událostí s doprovodným programem pro celou rodinu. Na louce u Konopištského rybníka vznikne městečko s programem pro malé i velké. Vystoupí v něm DJ King BuCK, děti si budou moci zatancovat, změřit si síly v atletických disciplínách pořádaných Domem dětí a mládeže Benešov nebo vyzkoušet svou zručnost a logiku při plnění úkolů připravených zážitkovým centrem TEPfaktor. V ceně startovného ve výši 300 korun pro čtyřčlennou rodinu je navíc taška plná dárků.

Návštěva NESSI Family Runu je podle Elišky Růžičkové návodem, jak za pár korun strávit s celou rodinou příjemné dopoledne. Pobyt může navíc zpříjemnit procházka parkem, návštěva Růžové zahrady a medvěda Jiřího či oběd a zmrzlina.

Houmr Run

Odlišný od jiných běhů bude také Houmr Run – zážitkový běh dlouhý 8,5 kilometru, který opět povede konopištským zámekovým parkem. Je určen nejen pro méně i více zdatné tatínky všech věkových skupin,

ale také pro všechny nadšence běhu v přírodě a terénu. Kategorie budou dvě – muži a ženy. Trať povede především lesním prostředím, po zpevněných i nezpevněných cestách a kopcích. „Nechtěli jsme, aby závodníci běželi několik okruhů po betonu. Připravili jsme proto jedno svižné kolo přírodou, kde na běžce může třeba vybafnout bažant nebo srnka. Nebude to honba za rekordy, ale opět závod s rodinnou atmosférou. Zachováme klasický start i cíl, ale zároveň přidáme spoustu humorných překvapení,“ řekla Eliška Růžičková. Byla by ráda, kdyby přišli nadšenci s celými rodinami a dobře se pobavili, protože půjde jak o výkony, tak především o dobrou náladu. Přispět by k ní měly i netradiční trička a medaile, které budou čekat na závodníky, nebo stupínky pro vítěze v podobě pivních sudů.

Na začátku bylo stěhování

Do Benešova se Pražanka Eliška Růžičková přestěhovala před necelými třemi roky a Konopiště jí učarovalo. „Z Prahy se mi nechtělo, ale tady jsem zjistila, že mít za domem Konopiště s krásným parkem je nejlepší, co může být. Teď bych neměnila, chodím tam na procházky s dětmi i běhat s kamarádkami. V Benešově a okolí se koná spousta akcí, ale motivující společné sportování rodičů a dětí mezi nimi chybí. Děti potřebují odměnu, nesportují pro výkon, takže jsme se snažili naše akce zaměřit tímto směrem. Při sportování s dětmi je proto na prvním místě prožitok a zábava, až potom výkon,“ konstatovala Eliška Růžičková.

Její citovou záležitost, „třetím dítětem“ je Houmr Run. Myšlenka uspořádat tento závod vznikla v roce 2014, kdy v rámci boje s poporodními kilogramy začala sportovat s podobně „postiženými“ maminkami. Vyhecovala se natolik, že začala pravidelně trénovat a účastnit se běžeckých závodů, včetně Maminy Runu. S manželem pak začali přemýšlet, jak pro pravidelný sport získat další muže. „Chtěli jsme něco vtipného, inspiraci jsme našli v seriálovém tatkov Simpsonovi a z běhu pro tatínky vznikl Houmr Run,“ vzpomněla. Konopištský závod se tím pádem neprofiluje jako extrémní překážkový běh, ale jako zážitková akce, na kterou mají nakonec vstup povolen i ženy.

Běžec Podblanicka 2015

Příznivcům zdravého pohybu je určen druhý celoroční běžecký seriál Běžec Podblanicka, který pořádají organizátoři pravidelných závodů na Benešovsku a v okolí. Letos zahrnuje 16 závodů. Aby nebyli znevýhodněni ti, kteří se nemohli zúčastnit všech klání, započítá se do celkových výsledků maximálně 12 nejlepších výsledků.

Soutěžit se bude v těchto věkových kategoriích:
Muži 18–39, 40–49, 50–59, 60–69, 70 a více let
Ženy 18–34, 35–49, 50 a více let

Mezi nejlepších 6 bude zařazen závodník, který absolvuje nejméně 5 závodů. Poháry nebo medaile dostanou první 3 běžci v každé kategorii, věcné ceny budou připraveny pro prvních 6 závodníků ve všech kategoriích. Vyhlášení celkových výsledků včetně předání věcných cen a tomboly proběhne po Běhu zámekovým parkem ve Vlašimi, který se uskuteční 4. října.

jt

Seznam partnerů Místní akční skupiny Posázaví a jejich kontaktní údaje k 1. 1. 2015

Název subjektu	Sídlo/adresa trvalého bydliště	Zástupce subjektu pro MAS	Oblast působení
Fyzická osoba bez IČ – občan			
Adriana Bursová	K Náklí 94, Týnec nad Sázavou, 257 41	Adriana Bursová	kultura a památky
Bc. Lucie Onderčaninová	Chrást nad Sázavou 199, Týnec nad Sázavou, 257 41	Bc. Lucie Onderčaninová	služby
Nestátní neziskové organizace			
CESTY SKLA, o.p.s.	Sázava, Na Káčku 218, 285 06	MgA. Martina Kulhavá	sklářské řemeslo, vzdělávání
Historický klub o.s.	Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2, 257 41	Zuzana Němcová	historie, kultura a památky
Lidem blíž o.s.	Řehovice 21, Maršovice, 257 56	Ing. Hana Bačíková	děti, rodina, sociální oblast
Mateřské centrum Hvězdička	Benešov, Vančurova 1146, 256 01	Ing. Jana Čechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Mateřské centrum Motýlek, Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, Okružní 520, 257 41	Mgr. Marcela Krejčíková	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Mateřské centrum PUTTI, o.s.	Sázava, Pod Čihadlem 465, 285 06	Veronika Viewegová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
MC Kulíšek	Bystřice, Jeřutovo náměstí 115, 257 51	Vanda Pechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Náplava Sázavy	Kamenný Újezdec 30, Kamenný Přívoz, 252 82	Věra Weinerová	kultura a památky
Ochrana fauny ČR o.p.s.	Votice, Zámecká ul. 1, 259 01	Pavel Křížek	ekologie, děti, ochrana přírody
POSÁZAVSKÝ PACIFIK	Čerčany, Havlíčkova 445, 257 22	Šárka Šarfová	kultura a památky
RUAH o.p.s.	Týrsova 2061, Benešov 256 01	Mgr. Marta Vacková	sociální oblast
Rytmus Benešov, o.p.s.	Benešov, F. V. Mareše 2056, 256 01	Mgr. Pavel Goby	sociální oblast
Římskokatolická farnost Benešov	Benešov, Na Karlově 92, 256 01	Roman Lutz	církev
Sbor dobrovolných hasičů Žiňany	Žiňany, Soběhrdy, 256 01	Eva Pillveinová	hasiči, děti, sport
Sbor Jednoty bratrské v Týnci nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, Benešovská 527, 257 41	Mgr. Stanislav Škvor	církev, mládež, kultura
Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice	Senohraby, Příčná 61, 251 66	Vladimír Havelka	kultura a památky
Sdružení rodičů při Gymnáziu Benešov z.s.	Benešov, Husova 470, 256 01	Ing. Vladimír Babka	děti a mládež, vzdělávání
Sdružení SPORT	Tloskov 1, Neveklov, 257 56	PhDr. Radka Jiroušková	děti, rodina, sport
Statek Vlčkovice, o.p.s.	Vlčkovice 1, Neustupov, 257 03	Jan Počepický	sociální oblast
TSK SALTA Benešov	Struhařov 68, 256 01	Karel Maršálek	kultura, děti, sport
ZÁŠKOLÁK	Postupice, Školní 153, 257 01	Jana Jišová	děti a mládež, vzdělávání
ZO ČSOP Vlašim	Vlašim, Pláteníkova 264, 258 01	Mgr. Kateřina Červenková	ochrana přírody
Život v Hradci a okolí, o.s.	Hradec 1, Stříbrná Skalice, 281 63	Ing. Evžen Zeman, CSc.	kultura a památky
Podnikatelé			
Ing. Alois Maceška	Votice, Kapliřovo náměstí 17, 259 01	Ing. Alois Maceška	zemědělství
Bisport s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 511, 257 41	Jaromír Biolek	cestovní ruch
Česká spořitelna a.s.	Benešov, Týrsova 162, 256 01	Ing. Milan Hašek	banka, služby
ELTSEN a.s.	Benešov, Jana Nohy 1237, 256 01	Ing. Jiří Stibůrek	cestovní ruch
FAVORY Horses s.r.o.	Benice 1, Chrástany, 257 44	Tomáš Havelka	cestovní ruch, zemědělství
Hotel Všetice s.r.o.	Všetice 6, Netvořice, 257 44	Vladimír Malák	cestovní ruch, zemědělství
Jaroslav Pelíšek	Křňany 11, Netvořice, 257 44	Jaroslav Pelíšek	kultura, cestovní ruch
Jiří Sternberg	Jemniště 1, Postupice, 257 01	Jiří Sternberg	cestovní ruch, zemědělství
Miroslav Němec	Týnec nad Sázavou, Brodecká 466, 257 41	Miroslav Němec	cestovní ruch
Miloslav Perníček	Heroutice 1, Neveklov, 257 56	Miloslav Perníček	cestovní ruch, zemědělství
Petr Hroš	Ladova 1199, Benešov, 256 01	Petr Hroš	cestovní ruch
Obce a města			
Obec Hradištko	Hradištko, Chovatelů 500, 252 09	Tomáš Pipota	veřejná správa
Obec Kamenný Přívoz	Kamenný Přívoz 285, 252 82	Jiří Patera	veřejná správa
Obec Krhanice	Krhanice 46, 257 42	Mgr. Aleš Papoušek	veřejná správa
Obec Křečovice	Křečovice 9, Neveklov, 257 56	Monika Pechačová	veřejná správa
Obec Lešany	Lešany 23, Netvořice, 257 44	František Vrkoslav	veřejná správa
Obec Stranný	Stranný 39, Neveklov, 257 56	Josef Červ	veřejná správa
Město Benešov	Benešov, Masarykovo náměstí 100, 256 01	Mgr. Zdeněk Zahradníček	veřejná správa
Město Jílové u Prahy	Jílové u Prahy, Masarykovo náměstí 194, 254 01	Jiří Zápal	veřejná správa
Město Neveklov	Neveklov, nám. Jana Heřmana 80, 257 56	Marie Králová	veřejná správa
Město Sázava	Sázava, Náměstí Voskovce a Wericha 356, 285 06	Petr Šibrava	veřejná správa
Město Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41	Ing. Bedřich Pešan	veřejná správa
Městys Kácov	Kácov, Jirsíkova 157, 285 09	Mgr. Soňa Křenová	veřejná správa
Městys Maršovice	Maršovice 89, 257 55	Mgr. Bohumil Ježek	veřejná správa
Městys Netvořice	Netvořice, Mírové náměstí 19, 257 44	Monika Šlehobrová	veřejná správa
Svazky obcí			
CHOPOS	Chotýšany 54, 257 28	Ing. Miroslav Kratochvíl	společné aktivity obcí
Malé Posázaví	Hvězdonice 56, Chocerady, 257 24	Alexandra Baňarová	společné aktivity obcí
MIKROREGION DŽBÁNY, svazek obcí	Votice, Komenského náměstí 700, 259 17	Ing. Lucie Krubnerová	společné aktivity obcí
Státní organizace			
Lesy České republiky, s.p.	Benešov, Želetinka 12, 256 01	Ing. Petr Kjučukov	lesy
Školy			
Gymnázium Benešov	Benešov, Husova 470, 256 01	Mgr. Roman Hronek	vzdělávání

Zpravodaj Posázaví > Číslo 1 – Ročník 2015 < Tento informační materiál vydává Posázaví o.p.s. jako zpravodaj pro informování všech subjektů zapojených do rozvoje regionu Posázaví. Za informace uvedené v článku jsou odpovědní jejich autoři. Fotografie jsou z archivu Posázaví o.p.s., od dopisovatelů a z archivu CESTY SKLA, o.p.s. Vedoucí vydání Bohuslava Zemanová (tel.: 723 881 081, e-mail: leader@posazavi.com). Šéfredaktorka PhDr. Jaroslava Tůmová (jt), tel.: 602 216 637. **Posázaví o.p.s.** • sídlo zámek Jemniště 1, 257 01 Postupice • kancelář Masarykovo náměstí 1, budova piaristické koleje, 256 01 Benešov. Své dotazy, připomínky a příspěvky můžete zasílat na e-mail: tumova@posazavi.com. **MK ČR E 15860**